

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING (DEBAT 19.35) VAN GEMEENTE ZAA NSTAD
d.d. 28 mei 2020

Opening en mededelingen

De voorzitter: Dus we gaan nu gewoon over tot het heropenen van de fysieke vergadering. Graag alle klachten kunt u bij mij persoonlijk indienen, ik ben te allen tijde beschikbaar. Maar nu gaan we gewoon over tot het heropenen van de fysieke vergadering ...

De heer ...: Nee, niet heropenen, gewoon openen.

De voorzitter: Van het openen van de fysieke vergadering van donderdag 28 mei 2020. Welkom in deze fysieke vergadering. Fijn om weer met elkaar in deze raadszaal aanwezig te zijn en dat we het debat kunnen voeren over dingen die onze stad aangaan. We gaan eerst volgens de presentielijst, die is ingevuld bij de griffier, controleren of er een quorum is en dan gaan we ook kijken of we daarmee de vergadering officieel kunnen starten. Dat gaan we dus doen aan de hand van de presentielijst. De griffier leest de namen voor.

De heer Jongbloed (griffier): Mevrouw Behrens-Vogelesang afwezig. Mevrouw De Boer aanwezig. De heer Van Braam aanwezig. De heer Brekelmans afwezig. De heer Calkhoven afwezig. Mevrouw Van Dalen afwezig. Mevrouw Felices Hernandez-Gouweleeuw afwezig. De heer Van Haasen aanwezig. De heer Hartog aanwezig. De heer Heida afwezig. De heer Hoedemaeker aanwezig. De heer Hoek afwezig. Mevrouw Hotaman aanwezig. De heer Keijser aanwezig. De heer Kerkhoven aanwezig. Mevrouw Köseoglu aanwezig. De heer Kuyper aanwezig. De heer Van der Laan aanwezig. De heer De Laat aanwezig. Mevrouw Mathkor aanwezig. Mevrouw Neefjes aanwezig. Mevrouw Van Nieuwamerongen aanwezig. Mevrouw Onclin aanwezig. Mevrouw Van Otterloo afwezig. Mevrouw Pancar aanwezig. De heer Pauw aanwezig. De heer Pietersma aanwezig. Mevrouw Raa aanwezig. De heer Rienstra aanwezig. De heer Rijken aanwezig. Mevrouw Rot afwezig. Mevrouw Schenk aanwezig. Mevrouw Schuttevaer afwezig. De heer Tuijn aanwezig. De heer Van der Velden aanwezig. De heer De Vries aanwezig. De heer Westerhof aanwezig. De heer Wit aanwezig. En de heer Zoomermeijer aanwezig. Voorzitter, er is quorum.

Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Goed, dan gaan we over tot het vaststellen van de agenda. Op de debatagenda staan de volgende onderwerpen: de jaarstukken 2019, de zienswijze van de begroting Werkom, de sportvisie, de motie vreemd 'Alleenstaande vluchtelingenkinderen' en de motie vreemd 'Duurzame bestrijding van de Japanse Duizendknoop'. Over deze onderwerpen zullen we in deze fysieke raadsvergadering het debat voeren en alle geagendeerde onderwerpen, dus zowel van de stemagenda als van de debatagenda, komen terug voor stemming in de digitale vergadering aan het eind van de vergadering.

Jaarstukken 2019

De voorzitter: Dan beginnen we met de amendementen en moties bij het raadsbesluit Jaarstukken en de eerste is het amendement 'Noodfonds en voedselbank' van de SP. De heer Zoomermeijer heeft het woord.

De heer Zoomermeijer (SP): Twee dingen vooraf, of eigenlijk drie. Sorry voor de tijd die ik ga nemen, maar het is voor ons belangrijk. Maar ook nog twee dingen die niet met het onderwerp te maken hebben. Ten eerste

ben ik heel blij dat we weer een fysieke vergadering hebben, want ik heb het verdorie gemist. Ik vind deze manier om zo te zitten, zo ver van elkaar, helemaal niet leuk, maar het is in ieder geval beter dan thuis achter een stomme computer. Maar ik moet ook nog wel wat zeggen over wat er net is gebeurd. Ik snap dat voor veel kijkers die het digitaal proberen te volgen en zelfs steunfractieleden onnavolgbaar is geweest. Helaas, door het geheime gedeelte kan ik daar niks over zeggen, maar ik ben daar zeer ontevreden over. De emotie die u als kijker heeft kunnen zien net van de oppositiepartijen is oprecht, ik vond het een schande wat er hier net gebeurde en ik moet dat even gezegd hebben. Mijnheer Roland van Braam natuurlijk van mijn eigen fractie heeft inderdaad niet gestemd zoals hij had willen stemmen. Ik stond net met hem beneden bij het burgerserviceloket na de geheime vergadering, waar alleen ik namens mijn partij kon zitten wegens ruimtegebrek vanwege de coronamaatregelen, en ik kon hem niet eens informeren over wat er daar was besproken om ruggenspraak te hebben, want dat gedeelte daar is openbaar. Daar was pers, daar waren niet-beëdigde medewerkers van het stadhuis. Dus ik heb niet eens de kans gehad om met mijn fractie te overleggen. Ik vind dat weer bijdragen aan precies dat teveel aan geheimhouding in Zaanstad. Maar goed, het zij zo, we kunnen het niet meer keren. Nu ga ik terug naar mijn oorspronkelijke betoog, waarvoor dank overigens aan Anna de Groot die in het Zaanstad Beraad daar veel over heeft gezegd. De SP heeft de jaarstukken van de gemeente Zaanstad doorgenomen en een groot aantal technische vragen gesteld. Dat heeft u kunnen zien. We nemen aan dat veel van deze vragen door ons alsnog weer gesteld kunnen worden bij de voorjaarsnota en dat er dan ook meer duidelijkheid komt, in klare, duidelijke taal. Maar ondanks dat we veel antwoorden hebben gehad, hebben we toch een paar opmerkingen. Kijk, we zijn direct bereid om aan te nemen dat het college, ook naar aanleiding van het accountantsverslag, haar uiterste best heeft gedaan om een gelikt jaarverslag af te leveren. De SP vindt dat dit zelfs bovenmatig gelukt is. Maar vaak hebben we zelfs het idee dat de dingen mooier worden voorgesteld dan dat zij zijn. Een paar voorbeelden: heel komisch bijvoorbeeld vinden wij dat beweerd wordt dat mensen vanuit de bijstand begeleid worden naar een broodbaan – en dat is op zich een goede zaak – en vervolgens naar een droombaan. Niet onze woorden. De vraag hoeveel mensen uit de bijstand naar een droombaan zijn doorgegroeid door de begeleiding van de gemeente, kan vervolgens niet worden beantwoord in antwoord op de technische vragen. Sterker nog, de droombaan wordt opeens PR-talk als er letterlijk wordt geantwoord: “Er wordt niet bijgehouden hoeveel mensen er worden bemiddeld naar hun droombaan.” U wilt dus niet eens weten wat het resultaat van uw eigen streven is. De SP lijkt het aan de andere kant gewoon de bedoeling dat u waarmaakt wat u belooft. Dan, een zin als: “Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. Zij verdienen waardering.” Wat ons betreft valt het in de categorie: wij applaudisseren vanavond om acht uur voor de zorgverleners. Leuk bedoeld, maar dit type waardering is nogal gemakkelijk. De SP zegt: boter bij de vis. De mantelzorgers worden, denken wij, graag gewaardeerd met meer dan de bewering dan dat zij van onschatbare waarde zijn. En als u zegt zuinig met de natuur te willen zijn, dan denken wij onmiddellijk: hoe valt dat te rijmen met 57.000 kilo ammoniak van Olam Cocoa die het jaarlijks de lucht in blaast? Het is de nummer vijf voor wat betreft de ammoniakuitstoot van Nederland. Van Nederland. En wat gaat u daaraan doen? Wij horen niks. Wij denken aan de 14 miljoen in de spaarpot omdat u per se wilde meewerken aan een provinciale snelweg dwars door het groen. En hockeyvelden en een clubgebouw laten toestaan in een Natura 2000-gebied, of er tegenaan, ten koste van miljoenen. Een warmtenet in Zaandam-Oost. Dan denken wij aan de biomassacentrale, een zeer omstreden vorm van warmtevoorziening die eigenlijk door niemand gewenst wordt. Misschien kunnen we dit gedrocht, deze greenwashing, beter niet meer zo uitventen. Dan zijn er nog andere punten die gelukkig niet verbloemd worden, maar die de SP wel zorgen baren en dat zijn er twee. We verbazen ons dat er nog steeds niet wordt gelukt om de minimahuishoudens te bereiken die recht hebben op regelingen en voorzieningen en daar nu geen gebruik van maken. Enerzijds begrijpen we dat sommige mensen niet in hun waardigheid aangetast willen worden, anderzijds denken wij dat er nog steeds niet voldoende inspanningen gepleegd worden om de regelingen en voorzieningen op de goede plek te krijgen. Wij willen geen spaarpot overhouden aan geld voor

mensen die weinig geld hebben en we nemen aan dat u dat ook niet wilt. De tweede: hoe kan het dat de inhuur derden – een pijnpunt van de SP al jarenlang en dat zijn niet eens de tijdelijke contracten bij het gemeenteparaat, maar de duur ingehuurde expertise in het stadhuis – dat die maar niet onder Roemernorm van 10 procent komt? Die geldt wel in de Rijksoverheid. In fte's bedraagt de inhuur derden in Zaanstad nu 12,6 procent. Dus één op de acht werknemers van Zaanstad is inhuur. Maar in loonkosten in het zelfs meer dan 15 procent, want ingehuurde krachten zijn door de bezuinigingen in het verleden en het relatief kleine ambtenarenapparaat met weinig expertise meer, duurder dan de gemiddelde ambtenaar. Dan, we willen wel een constructieve partij blijven, ondanks de emoties die u net van mij heeft gehoord en we willen ook sociale alternatieven bieden. We trekken ons het lot van de inwoners van Zaanstad aan en daarom hebben we een voorstel gedaan en daar gaat het nu om. Dat is ons amendement voor de steun aan de buurthuizen, de lokale culturele sector en de voedselbank. Daar kregen we de afgelopen weken gelukkig veel aandacht en sympathie voor, zowel binnen het stadhuis – ook van jullie, sommige partijen – als van onze inwoners en de betreffende instellingen. We hopen dan ook op brede steun vanavond. Met dit amendement willen we namelijk het zogenaamde rekeningresultaat, het positieve saldo van de jaarrekening, anders besteden. Wij vinden dat, collegeakkoord of niet, er dit jaar geen 0,6 miljoen uit het rekeningresultaat naar het investeringsfonds hoeft. Dat kan wel even wachten, gezien de stand van het investeringsfonds, daar zit 40 miljoen in. Maar we kunnen het beter op een andere manier besteden, die meer urgent is, namelijk het verzachten van de gevolgen van de hard gevoelde coronacrisis. Daarom zeggen we: laten we die 6 ton besteden om de verenigingen, de buurthuizen en de cultuursector te helpen. Zij verliezen nu inkomsten, terwijl de vaste lasten vaak doorgaan. U heeft de brandbrief van de SP gelezen en de antwoorden op technische vragen over het Zaantheater. De situatie is zo ernstig dat het niet past om te wachten op reddingspogingen van het Rijk of van de provincie. We moeten nu handelen en hopen dat de verenigingen, buurthuizen en cultuursector niet alsnog omvallen. Daarmee nemen we onze verantwoordelijkheid. Het is goed besteed geld, ook economisch. Het verdient zich terug in werkgelegenheid, minder zorg en ook in minder eenzaamheid, meer contact en hopelijk meer geluk. Buurthuizen zijn trouwens ook plekken waar de nu niet-gebruikte armoedeverzoeken kunnen worden aangeboden en mantelzorgers concreet steun kunnen krijgen. Dat is allemaal broodnodig, nu en na de crisis. En ja, daar hoort de voedselbank ook bij, hoe verschrikkelijk het is dat die in een rijk land moet bestaan. Helaas, de oneerlijke verdeling van vermogen en inkomen in Nederland is een feit door decennialang neoliberale politiek, maar de voedselbank heeft het nu ook zwaar en die moeten we dus ondersteunen. Omdat de Nederlandse agrarische sector momenteel overschotten heeft van groente, aardappelen en vlees, moet de verse aanvoer uit die sector komen. Voor de aankoop van houdbare goede producten heeft de voedselbank dringend geld nodig van ons. Vandaar ons amendement. Het is maar eenmalig, we zeggen: 6 ton voor, wat wij maar even noemen, sociaal noodfonds. Wij vinden het fijn om te horen dat het college eerder deze week aangaf enige culturele instellingen te willen helpen. Dat is echt geweldig nieuws. Het Zaantheater en filmhuis De Fabriek krijgen uitstel van huurbetalingen, andere organisaties krijgen een deel van hun subsidie eerder uitgekeerd, waaronder bijvoorbeeld het Toneelhuis Theatermijn en De Groote Weiver. De SP wil dat toch een beetje claimen als het resultaat van onze brandbrief. Door ons voorstel met dit amendement slaan de maatregelen die het college nu neemt geen gat in de begroting, want we regelen hiermee het geld daarvoor. Perfecte samenwerking. Voor andere voorstellen zullen we terugkomen tijdens de voorjaarsnota, maar dit is volgens mij wat we nu moeten doen. Dat is ook meteen een antwoord op het amendement van de VVD en de PvdA dat heel goed bedoeld is. Zij willen eigenlijk die 6 ton in de algemene reserve stoppen. Dat zou in normale omstandigheden een heel goed voorstel zijn. Wij denken concreet, heeft de sociale sector het nu nodig, dus laten we dat omzetten in ons amendement. Waarvoor dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja, dank u wel voorzitter. Wij zullen vanuit de ChristenUnie dit amendement niet steunen, omdat wij het ietsje te vroeg vinden om nu al posten te gaan verdelen. Wij wachten met smart op de impactanalyse op onze stad. Wat ik wel wil aangeven dat wij erg ervoor zouden zijn als de voedselbank, als die een beroep zou doen op extra steun vanuit de gemeente, dat die wel die extra steun ontvangt. Ik hoor daar graag de wethouder over of hij daar open voor staat.

De voorzitter: Wie nog meer? Steekt die zijn vinger op? De heer Zoomermeijer reageert.

De heer Zoomermeijer (SP): Nou ja, ik wil wel even zeggen, de urgentie is hoog. Wij horen namelijk al sinds het begin van de crisis al in de eerste week, dat bijvoorbeeld de buurthuizen echt sommige het water aan de lippen staat. We kunnen niet nog eens gaan wachten. Wij zien ook met culturele instellingen, u heeft misschien het nieuws gelezen van afgelopen dagen, in een derde van de gemeenten van Nederland zijn de lokale culturele instellingen echt in zwaar weer nu. Dus je kunt wel zeggen: stop het in de algemene middelen en we kijken wel even aan waarvoor het dan uiteindelijk nodig is. Dit is urgentie nu en het draagt ook bij aan de sociale stad die wij willen zijn. Ik heb ook de link gelegd met de plannen die het college zelf al heeft met het steunen van culturele instellingen, waarvoor we dus nu het geld regelen in ons voorstel, en tegelijkertijd de mantelzorgers en het verdelen van die armoedegelden.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Voorzitter, misschien heb ik iets gemist, maar even, behandelen we nu alleen het amendement van de SP, of de hele jaarrekening in één keer?

De voorzitter: Nee, het idee is om eerst dat we per amendement het bespreken. Maar dit is eigenlijk een cluster van twee, het amendement 'Noodfonds en voedselbank' van de SP en het amendement 'Dotatie Investeringsfonds' van Partij van de Arbeid en anderen. Dus ik denk dat het goed is dat we die in tweeën behandelen en dan de wethouder laten reageren, en dan gaan we door naar het volgende onderwerp. Dat is de gang van zaken. Dus wil er iemand? De heer Pietersma, dan de heer De Vries en dan de heer De Laat. De heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Ja, voorzitter, dan de reactie op het amendement wat wij samen met de VVD hebben ingediend. Dat is mijn bijdrage dan.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik kan me naadloos aansluiten bij wat mevrouw Neefjes van de ChristenUnie heeft gezegd.

De voorzitter: De heer De Laat en dan mevrouw Onclin.

De heer De Laat (GroenLinks): Ja, voorzitter, ik had me eigenlijk voorbereid op een algemene bijdrage waarop ik op de verschillende moties en amendementen zou ingaan, maar dan knip ik er maar even een stukje uit. Wij vinden dat we op een gedegen analyse bij de voorjaarsnota besluiten moeten nemen over waar het geld het meest nodig is. Het amendement van het PvdA zorgt ervoor dat we die ruimte krijgen, dus die zullen we steunen. Het amendement van de SP, hoewel sympathiek, zullen we daarom niet steunen, maar we verwachten dat zij die amendement bij de voorjaarsnota weer zullen indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had me eerlijk gezegd ook voorbereid op een bijdrage van het hele stuk, dus dit is een klein beetje schakelen. Maar ik denk dat wij ons in het algemeen best een beetje zorgen maken over wat er op ons afkomt. Het amendement is inderdaad bedoeld, zoals de heer De Laat net ook zei, om alvast een eerste stap te zetten naar een integrale afweging straks bij de voorjaarsnota.

De voorzitter: De heer Pauw en dan mevrouw De Boer.

De heer Pauw (ROSA): Dank u, voorzitter. Ja, wat ons betreft, de noodkreet die de SP naar voren brengt kunnen we wel voor een groot deel steunen, maar dat wil niet zeggen dat wij ook dit amendement zullen steunen. Want zoals het al goed door GroenLinks naar voren is gebracht, is het wat ons betreft enigszins te prematuur en zou ik graag met de heer Zoomermeijer deze discussie willen voeren zo direct bij de bespreking van de voorjaarsnota. Wat ons betreft zetten we in om het te voorkomen bij de voorjaarsnota dat er echt sprake is van een enorme armoedeval en dus zullen daarvoor middelen vrij gemaakt moeten worden. Wat ons betreft zullen we ook sterk aandringen op uitvoering van allerlei maatregelen die ervoor zorgen dat de stikstofcrisis aangepakt wordt. Dus dat betekent zoveel mogelijk stikstof terugbrengen, de stikstofuitstoot. Dat schept weer allerlei mogelijkheden uiteindelijk om dus te investeren in je stad. Want ik constateer dat het nu heel moeilijk is om woningbouw te realiseren, omdat je met die stikstofcrisis wordt geconfronteerd. Uiteraard geldt het ook voor het duurzame karakter wat veel en veel beter naar voren gebracht kan worden hier in Zaanstad. Die dingen allemaal bij elkaar genomen, gooi het allemaal op een grote hoop, dat is de insteek die wij bij de voorjaarsnota naar voren zullen brengen en daar past uiteraard ook dit amendement van de SP in om die aandacht te vragen voor de buurthuizen, et cetera.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer. Interruptie, denk ik?

De heer Zoomermeijer (SP): Ja, toch even een reactie op een aantal sprekers. Ik voel de sympathie van een aantal partijen. Ik vind het jammer alleen dat ze dus al aangeven het amendement niet te steunen en ja, ik vind dat wel een beetje makkelijk in die zin. Maar ik hoop vooral, want ik probeer constructief te blijven, dat met name de buurthuizen het redden tot aan de voorjaarsnota. Dat is geen gegeven, dat geef ik u wel even mee. Verder wat betreft de grote opgaven die ons te wachten staan, die zijn grote armoedeval, absoluut waar. Die kunnen we nu nog niet helemaal inschatten, maar daarvan kan ik wel één ding zeggen: dat zal op de lange termijn heel veel meer gaan kosten dan 6 ton. Dus wat dat betreft doen we nu eigenlijk het voorstel om dat te redden wat er nu gered moet worden, want het weer opstarten van een buurthuis nadat die is ingestort, dat is een hele opgave. En dat we dus eigenlijk naar de voorjaarsnota toe, en eigenlijk moet het college dat gaan doen, moet miljoenen gaan zoeken voor die armoedeval. Maar laten we hier eens mee beginnen, zou mijn voorstel zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Boer, dan mevrouw Hotaman en de heer Pietersma.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, beide amendementen zijn natuurlijk sympathiek. Wij hebben eigenlijk met name een vraag over het amendement van de Partij van de Arbeid en de VVD. 6 ton eigenlijk toevoegen aan de algemene bestemmingsreserve en niet stoppen in het investeringsfonds, dan vraag ik me wel af: het Rijk heeft 100 miljard voor inkomenssteun, de provincie heeft nu 100 miljoen ook om heel veel op te vangen, en wij hebben een structureel tekort in Zaanstad van 3 miljoen per jaar. We hebben geen diepe zakken en ik vraag me nu af of het zo is dat wij straks zeggen, muis tegen de olifant: wat stampen we lekker, wat hebben we allemaal ons best goed gedaan. Is het – en dan misschien met

name even naar deze twee partijen – niet verstandiger om het geld juist wel aan het investeringsfonds toe te kennen, zodat wij als Zaanstad ook kunnen blijven investeren in de toekomst? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Hotaman, dan de heer Pietersma.

Mevrouw Hotaman (DOEN.): Dank u wel, voorzitter. Ik wil vooral even reageren op het amendement van de SP, want ik onderschrijf het probleem wat de SP naar voren brengt. Echter is er zoals heel veel partijen al beschrijven, de armoede zit momenteel heel hoog, mensen hebben voedsel te kort. De afgelopen weken heb ik me namens de partij ingezet om voedselpakketten voor mensen te maken en te brengen en dat is ook eigenlijk waar de meeste hulp in nodig is. Dus ik zou het liever zien dat we dan bijvoorbeeld die 6 ton konden reserveren juist voor de voedselbank, of misschien andere projecten, om juist die armoede te bestrijden en mensen te helpen om voedselonzekerheid tegen te gaan. Dus vandaar dat ik ook tegen zal stemmen. Verder, ja, dank u wel dat u het wel naar voren brengt, want het blijft belangrijk.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Onclin en de heer Zoomermeijer.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, voorzitter, graag een reactie op mevrouw De Boer. Ik denk dat mevrouw De Boer en ik het meer met elkaar eens zijn dan zo misschien lijkt. Ik ben het namelijk ook niet met u oneens dat het misschien een druppel op een gloeiende plaat is, maar wat ons betreft neemt dat niet weg dat we het nog steeds kunnen doen. Maar – en dan neem ik een kleine voorsprong op de motie die straks natuurlijk nog komt – ja, we zijn het ook met u eens dat we goed moeten kijken naar waar we kunnen aansluiten bij andere overheidsorganisaties.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Ik vind het ...

De heer ...:

De heer Zoomermeijer (SP): Sorry?

De voorzitter: De heer Zoomermeijer heeft het woord.

De heer Zoomermeijer (SP): Ja, nee, praat maar gewoon even.

De heer ...:

De heer Zoomermeijer (SP): Oké. En nieuw. Ik vind het heel jammer dat die steun niet komt en ik hoop dat de buurthuizen het lang redden, maar het is zo. Wij hebben in ieder geval een amendement achter de hand, want we hebben u ook goed gehoord, ook vooraf al, met alleen 1 ton voor de voedselbank uit die 6 ton rekeningresultaat. Die zouden we graag willen indienen.

De voorzitter: Goed, dan gaan we naar de heer Pietersma en daarna de heer Wit.

De heer Pauw (ROSA): Voorzitter?

De heer Pietersma (PvdA): Ja, voorzitter.

De heer Pauw (ROSA): Is de heer Krieger de enige wethouder die hier bij dit debat aanwezig is? Ik bedoel, want ...

De voorzitter: De heer Krieger behandelt de jaarstukken. Andere wethouders zijn natuurlijk allemaal ook aanwezig, maar op afstand.

De heer Pauw (ROSA): Ik zou graag wel, ik weet niet of de heer Krieger zijn portefeuille dat is, maar ik zou wel graag van een van de wethouders die daar verantwoordelijk voor is, horen hoe het gewijzigde amendement, hoe de wethouder daar tegenover staat.

De voorzitter: Kijken of de heer Krieger het zo direct kan beantwoorden. Als het nodig is, is elke wethouder beschikbaar. Eerst heeft de heer Pietersma het woord en dan de heer Wit.

De heer Pietersma (PvdA): Ja, voorzitter, allereerst even mijn excuses aan alle collega's voor het laat indienen van het amendement, maar dat heeft te maken met dat ik eigenlijk pas op het laatste moment in de gaten had dat in tegenstelling tot voorgaande jaren, de dotatie aan het investeringsfonds nu bij de besluitvorming rondom de jaarrekening was opgevoerd. Dat is hoogst ongebruikelijk, deden we niet. Dat is nog meer bijzonder omdat we met elkaar hebben afgesproken dat we een totale afweging gaan maken dadelijk met elkaar rondom een aantal thema's. In dat opzicht denk ik dat iedereen wel het betoog van de heer Zoomermeijer heeft gehoord en dat ook heel serieus neemt, maar tegelijkertijd denk ik en hij noemde zelf al een paar andere voorbeelden, dat er nog meer vraagstukken op ons bord liggen. Ik denk dat het goed is dat we straks die integrale afweging ook met elkaar maken. De enige reden, en of dat dan algemene middelen is, of welk potje dan ook, wat wij niet wilden en waar we dus daarom dat amendement, dat we zeiden: ga nou niet die 6 ton in het investeringsfonds doen. Want dan doen we namelijk precies hetzelfde wat we eigenlijk aan de andere kant tegen de heer Zoomermeijer met zijn amendement zeggen: doe dat niet, 6 ton nu oormerken. Nou, wij menen dat wij dat ook niet moesten doen en dat het college dat ook niet moet doen, zodat we alle middelen dadelijk kunnen inzetten in een goede afweging ten aanzien van de indringende vraagstukken die op ons bord liggen. Dus dat is de achterliggende gedachte.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank, voorzitter. Ja, het amendement van de SP, daar kun je eigenlijk inhoudelijk niet tegen zijn, want je wil hulp bieden aan degenen die dat nodig hebben. Maar dat maakt het ook wel weer lastig dat die nu wordt ingediend, want iedereen wachtte om te kijken: wie hebben er nog meer hulp nodig, welk geld is er nodig? Dus wat het amendement van de SP nu ook creëert, is dat zij partijen nu blij maken met: wij gaan jullie hulp bieden. En dat de raad misschien in meerderheid moet zeggen: ja, dat doen we niet. Die tegenstelling creëren vind ik ook niet passen bij zoals de heer Zoomermeijer eerst begint over hoe de raad in elkaar zit. Eigenlijk creëert hij tegenstellingen in de raad die we nu niet moeten hebben.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen, het is een hele sympathieke motie. Als het een paar maanden later zou zijn en we een evaluatie hadden gehad, zou ik ook wel voor stemmen. Alleen vind ik het nu te vroeg, zoals alle andere partijen dat ook zeggen. Ik zou juist willen zien dat het bedrag naar de voedselbank juist verdeeld wordt onder andere organisaties en stichtingen die zich ook keihard inzetten om armoede te bestrijden. Dank u wel.

De voorzitter: Nog anderen? Dan heeft wethouder Krieger het woord.

De heer Krieger (wethouder): Ja, voorzitter, dank u wel. Je zou bijna vergeten dat het bij dit onderwerp gaat over de jaarrekening van de gemeente Zaanstad 2019. Aan de andere kant mag het ook geen verwondering wekken dat de discussie vanavond heel erg over de coronacrisis en de gevolgen lijkt te gaan. Het is iets wat ons overvallen heeft een paar maanden geleden en waar we nog eigenlijk middenin zitten, en wat zeker ook in financieel opzicht in mijn ogen en in de ogen van het college ook gigantische gevolgen gaat hebben, die we op dit moment nog niet eens kunnen overzien. Ik hecht er toch even aan om aan u mee te geven dat heel veel sectoren in de samenleving zich de afgelopen maanden bij ons gemeld hebben met hulpvragen, met uiteraard ook financiële steunvragen. Dat gaat om sport, dat gaat om cultuur, buurthuizen, voedselbank, de hele economie van Zaanstad waar het om ondernemers gaat. We staan in nauw contact, zowel onze organisatie als ons college, met al die geledingen in de samenleving om te kijken hoe we straks ook na de coronacrisis nog kunnen beschikken over een samenleving met een solide basis. Wat dat betreft, mijnheer Pauw, kan ik misschien uw zorg wegnemen dat niet alle portefeuillehouders hier aanwezig zijn. Alle sectoren staan in nauwe verbinding met de portefeuillehouders, daar worden de gesprekken mee gevoerd en op enig moment hopen we ook met al die basisvoorzieningen tot goede oplossingen te komen. Ik ben het heel erg met mijnheer Wit eens dat we moeten oppassen dat we hier geen tegenstellingen moeten creëren. Ons college heeft net deze week een proces afgerond om zicht te hebben op al die hulpvragen en op de eerste oplossingen die daaruit voortvloeien. Dat komt uit zogenaamde impactanalyses. U heeft dat woord vanavond ook al een paar keer laten vallen. Daarmee laten we ook zien wat er vanuit de samenleving gevraagd wordt en waar we in de nieuwe stad, in het nieuwe Zaanstad, straks voorrang aan moeten geven en hoe we daarmee uit de voeten moeten willen kunnen. Nou, al die informatie is klaar en die hopen we de komende één of twee weken met u te kunnen delen, wat mij betreft ook met u het gesprek erover aan te gaan. Maar juist al die maatregelen zijn gericht op hulp aan onze samenleving in de meest brede zin van het woord. Heel kort door de bocht – ook even in reactie op het amendement van de SP, voorzitter – denk ik dat het goed is dat we even wachten met het specifiek besteden van het geld tot het moment daar is. We hebben aan u voorgesteld om dat te doen bij de begroting. Een aantal keren is vanavond gezegd de voorjaarsnota. Nou, die is beleidsarm zoals u inmiddels weet. Maar voor de voorjaarsnota, of rond de voorjaarsnota, hebben we dus ook met u al het gesprek en kunnen we de weergave doen van alles wat we tot nu toe opgehaald hebben. Het college houdt er ook ernstig rekening mee dat die 6 ton die nu naar het investeringsfonds gaat volgens de afspraak van de raad, dat we die straks ook nodig zullen hebben om de nood bij al die sectoren te gaan lenigen.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Voorzitter?

De heer Krieger (wethouder): Alleen het verschil, de heer Zoomermeijer, met uw amendement is dat wij dat op dit moment nog niet specifiek gaan bepalen. Misschien is het ook goed om even te weten dat ons college het gesprek ook aangaat met al die sectoren en dat je de afgelopen weken en maanden ook gezien hebt dat de vraag nogal kan wisselen.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, niet inhoudelijk, maar als je thuis meekijkt zie je de heer Krieger niet in beeld en alleen gordijnen. Dus ik weet niet of daar iets aan te doen is, maar het is heel gek om zo te kijken.

De heer Krieger (wethouder): Is dat een kwestie van een klein stukje verschuiven, of moet ik helemaal ...? Goed.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Krieger (wethouder): Dames en heren thuis, het spijt me dat ik u niet bereikt hebt zojuist.

De heer Pietersma (PvdA): Voorzitter? Deze kant.

De heer Krieger (wethouder): Ik zal nog een keer van vooraf aan beginnen. Nee, dat zal ik niet doen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Nou ja, ik hoor de wethouder net zeggen dat het college, tenminste namens college, zegt dat wij conform de afspraak van de raad bij de jaarrekening het positieve rekeningsaldo doteren aan het investeringsfonds. Dat is volgens mij onjuist. Het gebeurt ten eerste, laat ik er twee dingen over zeggen dan maar gelijk, dan heb ik die maar gehad. Ten eerste, ik heb zowel over 2018 als wel 2017 teruggekeken en daarin heeft het college ten elke male de normale routine gevolgd dat het bij de voorjaarsnota dan wel voorheen bij de burap gebeurde. En twee, zelfs ons eigen coalitieprogramma spreekt van het feit dat wij dat bij de voorjaarsnota doen. Dus wat dat betreft, zoals u hem net formuleerde is geen afspraak van de raad.

De voorzitter: De heer Krieger.

De heer Krieger (wethouder): Ik denk dat de heer Pietersma gelijk heeft. Bij de burap c.q. voorjaarsnota komt dat onderwerp terug, maar volgens mij is het wel de afspraak met u, dat uiteindelijk van het resultaat ... Nou oké, dan heb ik het misschien verkeerd begrepen, dan wil ik daar graag nog een keer laten kijken. Maar voorzitter, we hoeven wat dat betreft daar ook geen discussie over te hebben, want ons college gaat ervan uit dat we dat geld straks voor de coronacrisis gaan gebruiken. Zowel het investeringsfonds als de algemene reserve is alle twee de portemonnee van de gemeenteraad. Dan kan je natuurlijk twee dingen doen. Je kan zeggen: volgens afspraak – wat volgens mij wel een afspraak is – doen we het nu in het investeringsfonds en dan halen we het er later weer uit als we het nodig hebben. Het is zeer aannemelijk dat dat ook gaat gebeuren. Of, en dat is volgens mij de motie of het amendement wat in ieder geval door de Partij van de Arbeid, VVD en CDA is ingediend: daar gaan we op voorsorteren door nu al met elkaar te besluiten dat we dat geld gewoon toevoegen aan de algemene reserve, waarmee het straks ook weer beschikbaar komt voor de grote vraag.

De heer Pietersma (PvdA): Voorzitter?

De voorzitter: De heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Ik vind het buitengewoon inconsistent haast, zou ik zeggen, als wij met elkaar hier bespreken dat de motie of het amendement van de SP, dat we zeggen: ga niet voor de troepen uit lopen en die middelen moet je nu nog niet inzetten, omdat we die integraal willen afwegen. Twee, dat wij vanuit het college dan het voorstel krijgen om dan wel 6 ton in het investeringsfonds te stoppen. Drie, en nu citeer ik, want dat mag gewoon even, ons coalitieakkoord zegt letterlijk: "Het positief resultaat van de jaarrekening wordt gebruikt bij een integrale afweging bij de voorjaarsnota." Dus kortom, ik kan hem niet duidelijker maken. Nogmaals, het gaat mij er niet om dat wij straks niet over alles kunnen spreken, maar ik zou wel graag die integrale spelregels met elkaar goed willen vasthouden. Want als het college namelijk wel zegt: we kunnen

6 ton besteden. Dan heeft de SP en elke andere fractie hier ook het recht om dat te doen. Dat zou ik willen vermijden, die discussie.

De voorzitter: De heer Krieger.

De heer Krieger (wethouder): Oké, dat is denk ik ook de kern van het amendement wat u indient, mijnheer Pietersma. Maar mijn boodschap is, en ik wil graag nog even dan, als u het mij toestaat, in die afspraak duiken: wat hebben we nou precies afgesproken over overschotten en het doteren aan het investeringsfonds? De boodschap die ik eigenlijk probeer uit te dragen is: wij gaan ervan uit dat we dat geld hard nodig zullen hebben om een deel tegemoet te komen aan die maatregelen uit de coronacrisis en dat we dat inderdaad met een integrale afweging aan het eind in dit begrotingsjaar met u gaan doen. Mevrouw Neefjes heeft gevraagd: is er aandacht voor de voedselbank? Dat heb ik net al even teruggeven, alle portefeuilles staan in nauw contact met alle sectoren, daar wordt die hulpvraag ook in eerste instantie begeleid. Net voor de interruptie, voorzitter, probeerde ik ook te zeggen dat je de afgelopen weken wel ziet dat die vraag nogal fluctueren kan, omdat er af en toe ook geld loskomt vanuit rijksmaatregelen. Dat heb je bijvoorbeeld gezien in de sportsector, daar zag het er eerst naar uit dat de sport aan zijn lot over gelaten werd. Op een gegeven moment springt het Rijk toch bij. Wij vinden het een goede zaak om met al die sectoren het gesprek te hebben om goed te bepalen waar de nood ligt, kijken hoe we tot oplossingen kunnen komen. Dan kom je inderdaad tot een totale afweging. En dan herhaal ik maar eventjes, het college gaat ervan uit dat we daarbij die 600.000 euro hard nodig zullen hebben. Dus wat dat betreft kunnen wij neutraal adviseren ten aanzien van ... Is het nou een amendement of een motie van de Partij van de Arbeid?

De voorzitter: Amendement.

De heer Krieger (wethouder): Amendement van de Partij van de Arbeid. In dat opzicht willen wij het amendement van de SP ontraden, omdat wij dat op dit moment te specifiek vinden. Waarbij ik nogmaals wil zeggen dat ik heel goed de vraag achter het amendement van de heer Zoomermeijer begrijp en dat dat uiteraard ook meegewogen gaat worden straks bij de integrale oplossing.

De voorzitter: Het nieuwe amendement van de SP, ik neem aan dat u daar ook op doelt, van die ton voor de voedselbank, die staat op het RIS. Ja? Dan hebben we dit debat denk ik afgerond. Dan gaan we naar de motie 'Economisch Herstel' van LZ. Mevrouw De Boer wil dat toelichten?

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben samen met het CDA en met de VVD de motie ingediend 'Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds'. Het is namelijk de verwachting dat de coronacrisis in Nederland ons in een diepe recessie zal duwen. Het CPB heeft al een aantal scenario's doorgerekend en zelfs in het meest gunstige geval blijkt dat we in een recessie terechtkomen en dat er vele banen, berekend is 2,5 miljoen banen in Nederland, getroffen zullen worden, direct of indirect. Dit is een angstaanjagend vooruitzicht. Tevens dreigt de crisis diep in te grijpen in culturele en maatschappelijke leven. In de provincie Noord-Holland bij de Statenvergadering van 18 mei jongstleden, is een motie aangenomen om een plan te maken voor economisch herstel en een revolverend fonds op te richten van 100 miljoen om de negatieve effecten op de economie en de maatschappij op te vangen zoveel mogelijk. De provincie heeft daarbij nadrukkelijk opgeroepen om samen te werken met partners en in dat licht vinden wij dat we als Zaanstad daar snel antwoord op moeten geven. We vinden het noodzakelijk om in navolging van de provincie ook een herstelprogramma te gaan maken. Deze motie roept dan ook op om te kijken of we aan kunnen sluiten bij het fonds wat de provincie in oprichting heeft en vragen dan ook aan het college om dat te onderzoeken en terug te koppelen aan de raad. De financiën van de gemeente Zaanstad maken het niet

mogelijk om zelf een fonds op te zetten. Ik zei het net al, in reactie op het amendement, met een structureel tekort van 3 miljoen per jaar, en dan hebben we het nog niet eens over de corona-effecten die daar nog een veel groter probleem bij gaan vormen. Wat kunnen we dan concreet gaan doen met dat herstellfonds? Het CPB, TNO en ECB stellen dat de energietransitie een banenmotor is. Netbeheerders geven aan dat ze een schreeuwend tekort hebben aan mensen en dat zijn niet alleen vakmensen. Inmiddels hebben ze allerlei opleidingsprogramma's opgezet om mensen die hun baan verliezen in de horeca, toerisme, om te scholen. De doelstellingen van de energietransitie zijn veelal landelijk bepaald. Maken we van de nood een deugd om ook de energietransitie in Zaanstad mede in te zetten voor het economisch herstel? Wat Liberaal Zaanstad betreft doen we dat. Wij hebben nauw contact gehad met initiatiefnemers van dit fonds bij de provincie Noord-Holland en een idee wat daarbij leeft is dat bijvoorbeeld het mogelijk wordt gemaakt om zonnepanelen op daken grootschalig door het fonds in te laten kopen en deze op de daken van de gebouwde omgeving te bouwen, bij eigenaren van woningen en coöperaties die dat willen. Tegen een neutraal bedrag voor ongeveer en dan wordt er gedacht aan bijvoorbeeld zeven jaar, waarna ze volledig eigendom worden van de huiseigenaar en een besparing op de energierekening kan worden gerealiseerd. Op die manier slaan we drie vliegen in één klap. We zorgen voor meer banen door aanleg van panelen en de spin-off die het met zich brengt. Meer banen zorgen voor meer inkomsten, ik hoef het niet te vertellen, daar zit natuurlijk een hele keten achter die daar ook van profiteert. Twee, we zetten stappen in de duurzaamheidsdoelstellingen die we ook moeten doen, opgelegd ook veelal door het Rijk, door de gebouwde omgeving te verduurzamen. Tegelijkertijd kan dit grootschalige eigenaarschap van panelen wel meetellen in de regionale energiestrategie waar dat anders niet kan, want losse investeringen tellen daar niet in mee. Doe je dat dus wel grootschalig, hoeven daar uiteindelijk ook minder zonnepanelen in het landschap aangebracht te worden, waardoor ons landschap ook meer open kan blijven. En drie, we maken op korte termijn mogelijk dat inwoners een lagere energierekening hebben. Als mensen meer te besteden hebben op de midden en langere termijn, profiteert daar ook een hele keten van. Nog goed om te beseffen dat dit fonds niet bedoeld is voor de korte termijn inkomenssteun. Daar hebben we, zoals net ook al gezegd, het Rijk voor met 100 miljard. De kroegbaas heeft dus even niets aan dit fonds. De gemeente heeft ook dus geen diepe zakken om inkomenssteun die het Rijk nu voorziet in het tweede noodpakket aan te vullen of iets dergelijks. We willen daarbij ook een echt onderscheid maken tussen korte termijn inkomenssteun en de middellange termijn economisch herstel, waar we als Zaanstad daadwerkelijk een bijdrage aan kunnen leveren. Concluderend voorzitter, de motie roept op tot het opstellen van een herstelplan voor Zaanstad, vraagt om te onderzoeken hoe we ons aan kunnen sluiten en samenwerken met de provincie. Voor de volledigheid, deze motie beoogt geen financiën toe te kennen aan het plannenfonds en mocht dat uiteindelijk wel nodig zijn na onderzoek van het college, dan maken we daar graag uiteindelijk een integrale afweging bij. Tot zover. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Pietersma, dan de heer De Laat.

De heer Pietersma (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, als de VVD, GroenLinks, D66 en de PvdA en het CDA op provinciaal niveau een motie maken, dan moet die hartstikke goed zijn natuurlijk. Dus wat dat betreft zijn we wel blij dat die hier ook aan bod komt. Toch als je kijkt, toch zijn er wel een paar vragen over, want het debat in de provincie gaf met name aan – en mevrouw De Boer refereerde net aan de zonnepanelen als voorbeeld – die werd daar met name ook expliciet gevraagd in combinatie van revolverend fonds en zonnepanelen. Ik hoor mevrouw De Boer net zeggen: dat levert mensen op korte termijn ook een lagere energierekening op. Dat is volgens mij onjuist – en dat daar gaat mijn vraag ook een beetje over – omdat men feitelijk zegt: wij financieren feitelijk de investering op de zonnepanelen voor en met een lagere energierekening los je dan de komende pakweg zeven jaar de panelen weer af. Daar gaat mijn vraag ook een beetje over. Als u zegt: wij zijn daar enthousiast over. Revolverend betekent dat u in alle investeringen ervan

uitgaat, dat degenen die middelen ontvangen dan wel onttrekken aan het fonds, uiteindelijk zelf ook weer bijdragen om dat fonds weer te vullen, want het zijn geen schenkingen, het zijn dan nog een bepaald soort van leningen. Begrijp ik goed dat we dat niet terugleggen bij uiteindelijk de gemeente? Want dan refereer ik even aan uw eerdere bijdrage over bijvoorbeeld de schuldenlast van Zaanstad. Dat we uiteindelijk onze eigen schuldpositie verslechteren, omdat wij zelf daar een risicodragend aan het fonds gelden gaan onttrekken. Dus even graag die duidelijkheid.

De voorzitter: Mevrouw De Boer kan daarop antwoorden.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had een lang betoog, dus ik begrijp dat de heer Pietersma niet alles goed heeft kunnen horen.

De heer Pietersma (PvdA): Zeker wel, hoor.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): O, gelukkig. Maar ik zei niet dat het voor eigenaren dan meteen op de korte termijn minder energielasten oplevert. Ik zei dat de komende zeven jaar die panelen dan bijvoorbeeld eigendom zijn van dat fonds en de inwoner kostenneutraal houdt. Dus dat is op de kortere termijn nog geen inkomstensteun. Maar op de langere termijn, als die panelen zijn afgeschreven, gaat het eigendom over op de inwoner, op de eigenaar van het huis. Dan kunnen wel degelijk de energielasten flink naar beneden. Dus in dat opzicht dragen we geen extra risico als gemeente en zeker niet als je goed aansluit bij de provincie, die dan uiteindelijk ook risicodragend zal zijn met dat revolverend fonds. Waar het mij om gaat om nu snel aan te sluiten bij de provincie, is dat we als gemeente, wij weten het meeste over de gebouwde omgeving. Dus als we nu snel aansluiten en zorgen dat we mee kunnen praten over de voorwaarden, want daar gaat het uiteindelijk om, dat wij daar goed aan zet kunnen zijn, volgens mij hebben we dan een win-winsituatie.

De voorzitter: Ik zag de heer De Laat, dan mevrouw Neefjes, dan de heer Hoedemaeker.

De heer Pietersma (PvdA): Voorzitter?

De heer De Laat: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Sorry, nog even een interruptie van de heer Pietersma. Kort alstublieft.

De heer Pietersma (PvdA): Nou ja, ik had ook even gevraagd hoe mevrouw De Boer, althans de indieners van de motie, aankijken tegen het feit of de gemeente zelf risicodragend bijvoorbeeld straks middelen uit het fonds zou moeten trekken. Of bent u met mij eens dat we feitelijk moeten kijken dat wij wel als intermediair daarin opereren, maar niet zelf? Want dat zou betekenen dat we onze eigen schuldpositie daarmee weer verslechteren.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Eens.

De voorzitter: De heer De Laat.

De heer De Laat (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Daarna mevrouw Neefjes en de heer Hoedemaeker.

De heer De Laat (GroenLinks): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij zien net zoals Liberaal Zaanstad dat er na deze coronacrisis eventueel een financiële crisis en ook een sociale crisis gaat komen. Die kunnen we waarschijnlijk alleen maar oplossen door ook werk te creëren. We zijn het natuurlijk eens met Liberaal Zaanstad dat dat werk vooral in de duurzame sector zou kunnen plaatsvinden en nu ligt er ook een kans voor Noord-Holland om met die 100 miljoen banen te creëren die duurzaam zijn. Dus we zullen het voorstel van Liberaal Zaanstad ook steunen.

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja, natuurlijk delen wij zo'n oproep aan het college. Alleen wat ik heel lastig vind, is zo'n motie daar wel voor nodig? Want we nemen toch allemaal aan dat het college zijn uiterste best zal gaan doen om een beroep te doen om gebruik te maken van dat fonds. Dus waarom zou je dat nog met een motie moeten vragen? Het andere is dat ik eventjes hier dacht: we gaan nu discussie voeren over de inhoud van dat fonds, maar laten vooral uitgaan van wat Zaanstad nodig heeft, van wat wij willen en dan kijken, wat kunnen we daaruit gebruiken? En niet andersom, uitgaan van het fonds van de provincie.

De voorzitter: Mevrouw de Boer, kort.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u, voorzitter. Ik probeer het zo kort mogelijk te houden. Aan mevrouw Neefjes: de motie is denk ik nodig, omdat het college niet uit zichzelf gaat schrijven aan een herstelplan. Dat zal dan toch een opdracht moeten zijn vanuit de raad, dat is één. En het fonds, kijk, we kunnen natuurlijk wachten tot het fonds er is en dan aanspraak maken. Dat zou de gebruikelijke weg zijn vaak bij fondsen. Maar we kunnen nu ook als mogelijkheid meteen meedenken aan de randvoorwaarden van zo'n fonds. Dat lijkt me toch een extra oproep van de raad waard.

De voorzitter: De heer Hoedemaeker en dan mevrouw Onclin.

De heer Hoedemaeker (D66): Ja, dank u, voorzitter. D66 vindt het prachtig dat deze partijen met deze motie op de proppen komen. Het lijkt dat zo langzamerhand het kwartje valt dat de energietransitie niet iets is wat per se geld kost, maar dat het ook gewoon economisch gewin op kan leveren en nieuwe werkgelegenheid en nieuwe voorspoed in het land. Dus ik zou het heel mooi vinden als deze motie in deze raad breed ondersteund wordt. Dan even over de discussie die door mijnheer Pietersma en ook eigenlijk door mevrouw Neefjes werd aangezwengeld. Ik denk niet dat dit op dit moment nu de plaats is om tot in detail te gaan discussiëren over hoe zo'n fonds eruit moeten komen te zien en wat dat dan oplevert, en hoeveel zonnepanelen er al dan niet hoeveel worden afgesproken in de RES. Ik denk dat we daar op een ander moment eigenlijk ruim de tijd voor zouden moeten nemen om daar een gedegen debat, een discussie over te voeren. Maar ik vind het in ieder geval een mooi verhaal, een mooie manier om nu de raad duidelijk te laten maken dat we groen uit deze crisis moeten terugkomen. Dat we niet eerst de grijze economie moeten terugbouwen en daarna vergroenen, maar dat we gewoon in één keer groen uit deze crisis terug kunnen komen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb eigenlijk net al gezegd wat voor ons de essentie van de motie is. In het kader van goede moties in de provincie, wil ik het college wel ook nog even wijzen op een VVD-motie waarin de provincie wordt opgeroepen om een aantal infraprojecten naar

voren te halen. Voorzitter, het zal niemand verbazen dat ik van dit moment gebruik wil maken om het college te vragen om de A8-A9 onder de aandacht te brengen bij de provincie om dat toch als een van de projecten aan te wijzen die we dan naar voren gaan halen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Motie 'Economisch Herstelfonds' zou voor ons wel te volgen zijn, maar dat duurzaamheidsfonds wat eraan geplakt wordt, daardoor kunnen wij deze motie niet steunen. Wij zien wat de gemeente Zaanstad aan duurzaamheid doet met onze bushokjes en daar geldt aan verspilt. Daarom zullen wij dit niet steunen.

De voorzitter: De heer Wit en dan de heer Pauw.

De heer Wit (CDA): Ja, voorzitter, dank u. Kijk, het is geen nieuws dat deze crisis heel veel partijen diep raakt, maar er kleven ook mooie initiatieven aan deze crisis. We gaan elkaar helpen, we staan voor elkaar klaar. Bleef dat altijd maar zo en we hopen dat dat ook zo blijft. Mensen die ... Wij slaan dus ook graag om sterker te worden, om sterker uit die crisis te komen, de handen ineen met onze collega's in de provincie en van het Rijk in Den Haag. Deze motie vind ik de onderbouwing veel te ver gaan. Deze motie roept op tot een inventarisatie en een onderzoek. We rollen nu al helemaal over wel of geen zonnepanelen en dan chargeer ik iets. Dus kijk goed naar de motie waar het toe oproept. Ik vind het ook jammer dat de PvdA wel zegt dat het een prima motie is, maar dat ze hun collega's in de provincie in deze crisistijd niet een hart onder de riem steken met: wij steunen die motie ook. Dat is jammer.

De heer Pietersma (PvdA): Voorzitter?

De voorzitter: Interruptie van de heer Pietersma.

De heer Pietersma (PvdA): Ja, misschien moet ik mezelf dan nog even herhalen. Kijk, ik heb het idee van de zonnepanelen even aangehaald, omdat dat als voorbeeld in de provincie ook werd aangehaald, en met name om de discussie van de duurzaamheid versus investeren versus revolverend. Dus voor de rest wil ik die discussie over die zonnepanelen helemaal niet voeren, het gaat me meer om de werking van zo'n fonds. Twee, ik ben begonnen juist met enthousiast te zeggen dat die partijen een goede motie hebben gemaakt en ik heb ook helemaal niet gezegd dat we hem niet gaan steunen. Laat ik dat dan gelijk hier zeggen, we gaan hem steunen. Maar ik wil wel graag helderheid over met welke blik we naar de uitwerking van dat fonds kijken en welke verwachtingen we creëren als het gaat om de financiële bijdrage bijvoorbeeld vanuit Zaanstad.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Nou, excuses als ik u verkeerd begrepen heb. Er zat een soort tegenstelling in uw inleiding: mooie motie, maar. Ik ben het dan eens met die details, die zijn nu niet aan de orde. Het gaat om een inventarisatie en een onderzoek en dat moeten we gewoon ... Het is ook de unieke kans om dus de handen ineen te slaan met de provincie. Daar komen vast hele mooie dingen uit, ook voor Zaanstad.

De voorzitter: De heer Pauw. De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Ja, ik wou toch nog even reageren. Ik kan het niet laten om even richting mevrouw Onclin te reageren als het A8-A9 van stapel valt. Ik denk dat mevrouw Onclin eigenlijk zegt: ik prevaleer zo'n

snelweg door de gemeente Zaanstad, dat heb ik liever dan dat ik de kansen vergroot om hier woningbouw te plegen. Want laten we wel wezen, dat zal ontegenzeggelijk een enorme toename van de stikstofuitstoot betekenen.

De voorzitter: De heer Kerkhoven.

De heer Kerkhoven (DZ): Ja, dank u wel, voorzitter. Democratisch Zaanstad zal tegen deze motie stemmen. Wij vinden de situatie, het woord moet er dan toch uit bij mij, corona, op dit moment zo prematuur om met dit te komen. Er is nog zoveel onzeker en om dit nu op deze manier neer te zetten vinden wij wat opportuun. Wij vinden dat met name die partijen die hier vertegenwoordigd zijn in de provincie eerst maar eens hun huiswerk moeten gaan doen en ook de landelijke partijen. Wij denken hier in Zaanstad hier nu mee moeten komen. Ik denk dat er vanuit Den Haag en vanuit Haarlem op een later stadium zeker dit soort initiatieven wel komen, dus ik vind dit wat vreemd. Daar ben ik het met mijnheer Van Haasen ook eens, om dan ook hier een koppeling te maken over duurzaamheidsfonds is ons één brug te ver. Tot zover.

De voorzitter: Mevrouw De Boer en dan de heer De Laat.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde al eerder interrumperen, maar ik pak ze nu allemaal bij elkaar. Helemaal eens met mevrouw Onclin dat inderdaad de A8-A9 ook wel naar voren gebracht mag worden en juist ook om de leefbaarheid daar te vergroten. We hebben het altijd over de enorme uitstoot, maar als we de goede ontsluitingen realiseren dan lossen we ook weer heel veel op. Dat gezegd hebbende, even richting DZ en de PVV en misschien ook wel richting de heer Hoedemaeker en de heer Wit: ik gaf de zonnepanelen als voorbeeld en om aan te geven dat economisch herstel ook echt bij de energietransitie hoort. Vanuit die benadering, we moeten al heel veel, we hebben nou eenmaal enorme doelstellingen. Dus laten we nou van de nood een deugd maken. Het zijn geen financiën van de gemeente die daarin zitten, we maken gebruik van de provincie. Het mooie is, als wij nu al aan zet zijn om samen na te denken over de voorwaarden van zo'n fonds, dan hebben we alleen maar win-win. Dat wilde ik toch nog even gezegd hebben.

De voorzitter: De heer Kerkhoven.

De heer Kerkhoven (DZ): Ja, mevrouw De Boer, wat ik dan niet begrijp, we zitten in een crisis zoals u dat zegt, een coronacrisis. We weten de gevolgen niet, dat heb ik zojuist ook gezegd. Dan gaat u nu een koppeling maken tussen duurzaamheid en die begrijp ik gewoon niet. Er zijn zoveel keuzes die zullen gemaakt moeten worden in de toekomst en nu gaat u hier duurzaamheid aan hangen. Ja, ik kan er nog wel 25 bedenken.

De voorzitter: De heer de Wit en dan mevrouw De Boer.

De heer De Wit (CDA): Nou, misschien maken we het woord duurzaamheid een beetje te krap. We denken dan, ik noem maar even, de zonnepanelen. Maar duurzaamheid is ook hoe we met elkaar omgaan, sociale duurzaamheid. Duurzaamheid is ook hoe we lokaal voedsel gaan verbouwen op een duurzame manier. Dus duurzaamheid is niet alleen energie.

De voorzitter: Reactie van mevrouw De Boer, dan de heer De Laat, dan de heer Van der Laan.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, voorzitter, dank u. Het was niet mijn bedoeling om inderdaad een hele discussie over duurzaamheid te gaan voeren. Want daar kan je het heel lang over hebben

en dan zijn we het politiek gezien waarschijnlijk helemaal niet met elkaar eens. Het was slechts een voorbeeld. Dus laten we daar op een ander moment nader over praten. Volgens mij is het wel belangrijk, en dat is in de richting van de heer Kerkhoven, die zegt: waarom moet dit nu? Nou, dit moet nu, omdat we nu aan zet zijn om te gaan praten. Als we daarmee wachten tot de voorjaarsnota bijvoorbeeld, zijn we al 2 juli, schieten we het reces in en dan zijn we zeker te laat als Zaanstad. Dus waarom moet dit nu? We geven geen financiën, we zeggen ook geen maatregelen die we niet kunnen overzien. We vragen om iets te onderzoeken. Dus volgens mij zou het heel gek zijn als u daar dan tegen bent.

De voorzitter: De heer De Laat.

De heer De Laat (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Het is een mooie eerste avond weer. Mijnheer Van Kerkhoven, er zijn twee fondsen in de provincie opgesteld van 110 miljoen euro. Zegt Liberaal Zaanstad nu dat ze daar geen gebruik van willen maken? Sorry, Democratisch Zaanstad. Ja, er zit overal Zaanstad in, hè? Mijn excuses, Liberaal Zaanstad. Over naar Democratisch Zaanstad.

De voorzitter: De heer Kerkhoven.

De heer Kerkhoven (DZ): Ja, ik voelde me niet aangesproken, dus vandaar dat ik niet reageerde, mijnheer De Laat.

De heer De Laat (GroenLinks): Dan stel ik u nogmaals de vraag, mijnheer Van Kerkhoven. Er zijn twee fondsen opgesteld van 110 miljoen euro waar wij als gemeente gebruik van kunnen maken. Bent u van plan om daar geen gebruik van te maken als Democratisch Zaanstad?

De voorzitter: De heer Kerkhoven.

De heer Kerkhoven (DZ): Ja, maar natuurlijk wel. Maar daar hoeven we toch niet vandaag met een motie over te komen over economisch herstel en, mevrouw De Boer, er staat toch wel degelijk in grote letters duurzaamheidsfonds? Dus dan moet u die motie gaan veranderen, maar dit staat er gewoon en die koppeling is er. Dus ja, als er een fonds is in de provincie prima, kunnen we gebruik van maken. Ik zou zeggen prima, geen enkel probleem mee. Maar ik vind op dit moment om met deze motie te komen – nogmaals, ik val in herhalingen – er is nog zoveel onzekerheid. Er zullen, mevrouw De Boer, bij de voorjaarsnota en bij de begroting heel veel keuzes gemaakt moeten worden en die zullen pijnlijk zijn.

De voorzitter: Volgens mij zijn deze argumenten gewisseld. Volgens mij geven we eerst de heer Van der Laan het woord, dan mevrouw Hotaman. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Even kijken hoor, doet hij weer? Ja. Voorzitter, ik vind de motie voor investeringen gepast en duurzaam zou ook kunnen zijn – en dan val ik mevrouw Onclin van de VVD bij – dat je een hele duurzame A8-A9 doet. Dus dat zou volgens mij daar makkelijk uit kunnen. Want ja, die moet daar ook heel lang blijven liggen. Dus ik zou zeggen, haal dat geld voor die duurzame A8-A9. Dus die zullen we steunen. De andere motie zullen we niet steunen. Ja, het is elke keer onderzoek, onderzoek, onderzoek. We moeten nu maar eens kijken, want ik heb ook de wethouder Financiën een tijdje terug gevraagd: hoe staan we er tot op heden voor? Want er is vanaf februari volgens mij een enorme berg geld uitgegeven om mensen te helpen, in het zadel te helpen en we moeten zo meteen die voorjaarsnota bespreken, dus ik ben eigenlijk wel benieuwd of we aan de voorkant van die bespreking een goed overzicht kunnen krijgen van wat er nou is uitgegeven. Want u kon dat toen niet vertellen, ik neem aan dat u dat nu wel kan en dat we dat ook meenemen in alle

besluiten die we nemen waar we dan inderdaad geld aan uit gaan geven. Onze partij vindt dan dat we wel een voorrang moeten geven aan het economisch herstel van Zaanstad. Duurzaamheid, groene bushokjes, dat komt bij ons dan even op een tweede plek, want ja, dat kost ook enorm veel geld en we zijn niet overtuigd van de opbrengst. Maar we willen wel dat hier in Zaanstad werk blijft en dat mensen kunnen blijven huren en niet hun baan kwijtraken en hun woningen uitgezet worden. Dus dat is voor ons het allerbelangrijkste. Dus voor het economisch herstel is de grootste drijfveer om het te steunen. Kunt u daarbij nog duurzaam voor de A8-A9 geld ophalen? Nou ja, dan is het een win-win, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Hotaman.

Mevrouw Hotaman (DOEN.): Dank u wel, voorzitter. Ik wil even aanhaken op een aantal reacties die hiervoor zijn gedaan door de heer Kerkhoven, namelijk dat er in het dictum nergens duurzaamheidsfonds staat. Duurzaam kan heel veel betekenis hebben, zoals de heer Wit al zei. Daarnaast bent u een van de partijen die altijd op de voorgrond meegenomen wilt worden bij besluiten. Nou, dit is uw kans. U kan, als u voor gaat stemmen, ook misschien zeggenschap hebben als gemeente Zaanstad dan, in hoe zo'n fonds eruit komt te zien, welke richtlijnen er zijn, waar kan Zaanstad juist baat bij hebben. Dus het is heel jammer dat u juist nu een heel ander gedrag laat zien wat eigenlijk totaal niet bij Democratisch Zaanstad zou passen. Hierbij wil ik ook gelijk zeggen dat ik ook voor deze motie ben. Dat is een heel mooie kans voor ons als Zaanstad om juist heel veel zaken die minder zijn gegaan in deze periode op te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Raai.

Mevrouw Raai (Partij voor de Dieren): Ja, nou, wij zijn echt heel blij verrast met de motie 'Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds'. Voor ons is het overduidelijk dat we dus niet terug moeten naar de situatie zoals die was voor corona. Die situatie heeft ons in feite corona gebracht. We verbruiken in rap tempo onze natuurlijke hulpbronnen en we waren nog maar net voorbij een derde van 2020 en toen hadden we al onze draagkracht van de aarde overschreden. Dus dat is dus alsof je met je jaarsalaris in mei al dat hebt opgemaakt en de rest van het jaar gaat lenen, namelijk van de jongeren. Dus hartstikke goed, we moeten niet terug dus naar de situatie van voor corona, dus niet meer business as usual. Dus inzetten op duurzaamheid en groen, dat vinden we een hele goede.

De voorzitter: Interruptie van de heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, ik ben blij dat u zo positief bent en ik kan u een heel eind volgen, maar als u de coronacrisis gaat koppelen aan hoe we met elkaar leefden, dan haak ik toch wel een beetje af.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, ik weet echt niet wat ik hoor. We gaan niet terug naar de situatie van voor de crisis. Dat zou betekenen dat als we alleen maar op groen moeten gaan zitten, dat er heel veel mensen in een hele slechte situatie komen. Nou, dat zullen al die mensen die hun werk kwijtraken leuk vinden dat de Partij voor de Dieren dat vindt. Dat zullen al die ondernemers leuk vinden die hier in de stad zitten, die hier ook belastinggeld op moeten leveren zodat mevrouw Raai groene bushokjes kan gaan plaatsen. Dat is natuurlijk raar. Ik ben het helemaal eens met mijnheer Wit dat de koppeling die u maakt, dat corona is gekomen door de manier waarop wij met elkaar leven, dan denk ik dat u toch nog maar eens een keer goed onderzoek moet gaan doen en die flauwekul gewoon hier niet moet gaan lopen roepen. Want dat is absoluut pertinent onwaar.

De voorzitter: De heer Van Haasen. En het is altijd wel goed om toch iedereen zijn mening weer respectvol daarop te reageren. De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Kijk, dit is nou precies wat ik bedoel met economisch- en duurzaamheidsfonds. Je roept met een dubbele koppeling van deze motie verdeeldheid op en verschillende interpretaties van deze motie. Dat is ook de reden waarom we tegen stemmen.

De voorzitter: Goed, volgens mij mevrouw Raa heel kort en dan krijgt wethouder Krieger het woord. Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (Partij voor de Dieren): Ja, ik wil toch wel even reageren: mensen, we begrijpen dus blijkbaar niet hoe we aan corona komen. Ik wil dat toch wel eventjes uitleggen.

De voorzitter: Maar dat gaan we niet op dit ... Mijn voorstel zou zijn dat we dat echt niet onder het raadsbesluit van de jaarstukken gaan bespreken. Dus dat kunnen we ...

Mevrouw Raa (Partij van de Dieren): Nou ja, het is ja ...

De voorzitter: Maar mevrouw Raa, met alle respect, ik denk dat we ons echt moeten houden tot het beperken tot de motie die hier ligt. Zullen we dat doen? De heer Krieger heeft het woord.

De heer Krieger (wethouder): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb net bij de vorige ronde al verteld hoe het college omgegaan is met alle hulpvragen uit de samenleving. Ondernemers en economie spelen daar een belangrijke rol in. Dat zou je inderdaad kunnen zien als vooral kortetermijnmaatregelen om de eerste nood te lenigen. Ik geef gelijk maar even reactie op de heer Van der Laan. Wat wij precies aan het uitgeven zijn, dat vertaalt zich op dit moment vooral in uitstel van betalingen, of het nou om huren gaat, of belastingen en dergelijke, maar het is heel aannemelijk dat je nu in een soort volgende fase terecht komt. Dat is wat ik u net vertelde dat we u binnenkort terug gaan geven van alle inventarisaties die we gedaan hebben, dat uitstel niet meer genoeg is. Dus dat betekent dat als je bepaalde sectoren overeind wil houden, dat je ook tot kwijtschelding moet kunnen komen. Nou, die voorstellen gaan we nog met u bespreken. Dit fonds waar mevrouw Boer met haar motie op doelt, is denk ik meer voor de langere termijn. Ook die maatregelen houden we uiteraard goed tegen het licht. Dat fonds wat de provincie in het leven gaat roepen kan wel degelijk voor Zaanstad interessant zijn. We weten er nog niet zo heel veel van af. Dat weet de provincie officieel ook nog niet, want in de motie staat ook dat GS gevraagd wordt om bij de begroting 2021 met meer concretisering te komen: waar gaat het nou precies over? Ik heb inderdaad ook iets over duurzaamheid gelezen, ik heb iets gelezen over ondernemers. En of uw raad nou vanavond deze motie aanneemt of niet, wij zullen de komende tijd wel bestuurlijk en met de organisatie in nauw contact met de provincie staan over het ontstaan van dit fonds. Dan zullen we er ons ook over buigen of dit voor Zaanstad interessant kan zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, voorzitter, één kleine vraag aan heer Krieger. Ik heb die Statenvergadering gevolgd en gedeputeerde Zita Pels gaf aan dat zij partners nu oproept om mee te denken, en niet pas als er een voorstel ligt bij de begroting van PS.

De heer Krieger (wethouder): Ja, dat is precies wat ik aangeef, mevrouw Boer, dat doen wij al. Net zo goed als dat er meer maatregelen zijn, fondsen waar we volop meedenken. Gelukkig denkt het Rijk af en toe ook nog

met ons mee. Wat ons betreft natuurlijk veel te weinig, maar er worden ook steunpakketten aangeboden. Ook voor de culturele sector, ook voor de sportsector, ook voor de economie. Dit fonds van de provincie, wat nog aan het ontstaan is, daar hebben we nauw contact over en daar zullen we contact over houden, zowel bestuurlijk als ambtelijk, met de provincie de komende tijd. Als we weten wat de gevolgen zijn en wat het Zaanstad kan brengen, dan zijn wij de laatste om te zeggen: daar gaan we geen gebruik van maken.

De voorzitter: De heer Kerkhoven.

De heer Kerkhoven (DZ): De woorden van de wethouder Krieger zijn uit mijn hart gegrepen. Ik snap ook niet dat we hier een half uur over zitten te discussiëren. Ik had dit antwoord gewoon verwacht en dat hadden de meesten verwacht. We zitten hier een half uur te discussiëren, terwijl één telefoontje naar de wethouder met deze informatie had ook gekund. Dan hadden we een half uur hier gespaard, want dit is precies de reactie die ik verwacht. Natuurlijk gaat Zaanstad met de provincie in gesprek, dat is vanzelfsprekend. Nu moet er een motie komen, zitten we er een half uur over te discussiëren.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Nou, ik vind dit echt best wel ernstig dat Democratisch Zaanstad dit zo zegt. Het is helemaal niet gebruikelijk dat wij vooraan staan om mee te denken met een fonds. Hartstikke goed om te horen van de heer Krieger dat Zaanstad daarmee bezig is. Maar waar deze motie natuurlijk ook vooral om gaat, is dat we een economisch herstelplan gaan ontwikkelen. We horen graag, we denken graag ook als raad mee. We hebben het net eigenlijk met elkaar gehad over: wat betekent dan zo'n duurzaamheidsfonds? We hebben ook gezegd dat we daar met elkaar nader over moeten doorpraten.

De voorzitter: Goed, volgens mij hebben we de argumenten voldoende gewisseld. De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u. Eén toevoeging richting de portefeuillehouder. Kijk, als deze motie in de Staten door de hele coalitie en een deel van de oppositie wordt ingediend, dan heeft het toch wel iets toegevoegd ten opzichte van als die niet was ingediend. Ik denk dat daar de nuance in zit. Natuurlijk hebben wij goede contacten met de provincie, houden zo, maar je moet het nu niet plat slaan dat dit niet nodig was. Dat wilde ik toevoegen.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Nou, dat was eigenlijk ook mijn vraag aan de wethouder: wethouder, als u zegt dat dit allemaal zo al speelt en loopt, heeft u dan aan deze motie wel of geen behoefte? Loopt het u in de weg, of gaat het voor u – als wij hier met zijn allen van zeggen: nou, dat moet er komen – geeft het u een betere positie in de gesprekken die u voert? Of is dit voor u een overbodige motie?

De voorzitter: De heer Krieger.

De heer Krieger (wethouder): Nou, dat zou ik wel aanmatigend vinden om te zeggen dat het een overbodige motie is. Volgens mij hebben we het gesprek over steunmaatregelen vanuit corona. Alles is welkom, ik word ook graag op het goede spoor gezet. Ik heb u alleen even net uitgelegd dat wij linksom of rechtsom niet alleen met de provincie, maar ook met andere overheden graag in contact zijn of in contact treden, over initiatieven vergelijkbaar met een noodfonds als dit. Dit is een nieuwe kans, we zullen proberen die aan te grijpen. Ik laat het graag aan uw voorstellingsvermogen over of het iets toevoegt of niet, maar wij gaan ermee aan de slag.

De voorzitter: We ronden dit debatje af en we gaan over tot de motie 'Onderzoek impact klimaatschade op financiële positie' van de Partij voor de Dieren. Hierover mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (Partij voor de Dieren): Ja, we constateerden dat in de voorliggende jaarrekening en jaarstukken te weinig rekening is gehouden met de risico's van klimaatverandering. De accountant zei in het Zaanstad Beraad dat dit wel in haar onderzoeksveld komt te liggen, maar nu nog niet uitgebreid beoordeeld is. Dus uit de bevindingen van Deltares blijkt dat er in Zaanstad aanzienlijke publieke en private schadelast gaat ontstaan als gevolg van klimaatverandering. De gemeente is wel bezig met het inventariseren van risicogebieden van droogte en overvloedige neerslag. Dus we roepen op om dit onderzoek ook te gebruiken om de financiële risico's van klimaatverandering in kaart te brengen, zodat we na 2020 niet weer voor hele onaangename verrassingen komen te staan. Dank u.

De voorzitter: De heer Hoedemaeker.

De heer Hoedemaeker (D66): Ja, dank u, voorzitter. Altijd goed dat er aandacht wordt gevraagd voor klimaatadaptatie. Ik denk alleen dat wij deze motie op dit moment te vroeg vinden, in die zin dat er meteen al wordt opgeroepen om te onderzoeken of er een voorziening moet worden getroffen. Dat betekent dan dat je dan – in mijn bewoordingen – een financieel spaarpotje gaat opzetten om toekomstige klimaatschade te kunnen financieren. Ik denk dat de gemeente juist heel goed bezig is om de mogelijke klimaatschade en de aanpassingen die nodig zijn, de klimaatadaptatie die nodig is, om dat te ondervangen, al vooruit gaat toepassen en daarover na gaat denken. Dat kun je dus beter doen dan eerst geld sparen in een voorziening en dan op het moment dat de klimaatschade optreedt dat dan gaan bekostigen op een of andere manier. Dus ik denk, laten we nou proactief kijken naar wat we moeten doen om onze openbare ruimte klimaatadaptatief te maken en laten we ook kijken naar de hittestress die er aankomt. Laten we inzetten op vergroening, specifiek in dichtbebouwde gebieden. Dat kun je allemaal proactief doen en daar heb je geen voorziening voor nodig. Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Laat.

De heer De Laat (GroenLinks): Wij hebben het er in het Zaanstad Beraad ook over gehad dat er klimaatverandering aan gaat komen en dat wij daar als Zaanstad schade van gaan hebben, of dat nou droogte is of overmatige regenval. Dus ik ben wel benieuwd naar de reactie van het college op dit voorstel, want wij denken dat het heel erg opportuun is om rekening te houden in onze risico's met de mogelijke schade die de toekomst gaat bieden. Dus ik ben heel benieuwd wat het college hierover zegt, maar we staan in beginsel positief tegen het amendement van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter: De heer Westerhof.

De heer Westerhof (CDA): Dank u, voorzitter. Wij vinden deze motie eigenlijk ook voorbarig. We zien, we lezen eigenlijk in de motie dat het college nog aan het inventariseren is. Eigenlijk op dit moment is de huidige crisis meer aan de orde wat ons betreft en die impact moet ook nog bekeken worden hoe groot die wordt.

De voorzitter: Wethouder Krieger.

De heer Krieger (wethouder): Ja, voorzitter, het wordt steeds moeilijker om de relatie met de jaarrekening nog te ontdekken. Wat ons betreft komt deze motie ook te vroeg. Er is met u gedeeld dat er nog steeds een inventarisatie- en analysefase loopt. De resultaten daarvan worden begin 2021 met u besproken. Wij denken

dat het beter is om eerst die analysefase goed af te wachten voordat we dit soort maatregelen gaan treffen. Dus wat ons betreft komt die te vroeg en ontraden we deze motie.

De voorzitter: Goed, kunnen we dan daarmee het debat ... Of nee, de heer De Laat wil nog reageren.

De heer De Laat: Ik vroeg daarom om een soort inhoudelijke ... Ik snap de redenering van het college dat we deze discussie bij de voorjaarsnota het beste voeren. Maar kan hij toch een tipje van de sluier heffen of hij het verstandig vindt om in de risicoreserve een dergelijke voorziening aan te treffen?

De voorzitter: Wethouder Krieger.

De heer Krieger (wethouder): Ik vind het heel vervelend om steeds over die voorjaarsnota en de begroting te beginnen, maar de voorjaarsnota is beleidsarm. Even de foto van dit jaar en wat doen we dit jaar allemaal om de boel een beetje overzichtelijk te houden. De echte discussies gaan we bij de begroting aan en ik ga ervan uit dat deze dan ook terug gaat komen.

De voorzitter: Goed, daarmee kunnen we volgens mij deze discussie afronden. Dan gaan we naar, zijn er nog anderen die nog iets willen zeggen over de jaarstukken wat nog niet gezegd is?

De heer Van der Laan (POV): Ja.

De voorzitter: De heer Van der Laan, wilt u het kort houden? Snoepje uit de mond.

De heer Van der Laan (POV): Nou, ik wilde eigenlijk een bijdrage leveren over de jaarrekening en ik denk dat er nog wel iemand zit te wachten, als ik het zo weet. Want ja, we hebben nu heel lang over die moties en amendementen zitten praten, maar onze partij wil eigenlijk wel even wat zeggen over de jaarrekening 2019 in zijn algemeen. Want voorzitter, normaal gesproken is de jaarrekening nooit zo heel spannend. Ik bedoel, het jaar is gepasseerd, de balans opgemaakt en bij ons thuis zeggen ze dan echt op zijn Zaanse: dan kijk je gewoon een koe in zijn kont. Maar tijdens het Zaanstad Beraad werden er nog wel wat uitspraken over gedaan waar wij het over willen hebben. Want er was zelfs sprake over de rioolheffing en zelfs mijnheer Pauw maakte zich daar druk over.

De heer Pauw (ROSA): Dat doe ik al jaren.

De heer Van der Laan (POV): Ja, dus dat doet mijnheer Pauw ... Mijnheer Pauw kan toch ook gewoon aan de discussie meedoen met de microfoon, voorzitter, of niet? Of is dat nieuw?

De voorzitter: U krijgt het woord via de voorzitter.

De heer Van der Laan (POV): Ja daarom, dat is toch niet nieuw?

De voorzitter: De heer Pauw heeft een interruptie.

De heer Pauw (ROSA): De heer Van der Laan doet het voorkomen alsof ik mezelf ermee bemoei. Volgens mij doe ik al jaren, wijs ik erop dat de rioolheffing naar ons idee veel te groot is en ook dit jaar heb ik daar weer aandacht aan besteed. Dus kennelijk heeft u dat niet gehoord.

De heer Van der Laan (POV): Ik kom daarop terug, voorzitter. Dat komt echt goed. Het werd zelfs nog gekker, voorzitter, toen wethouder Slegers vertelde dat de te veel betaalde heffingen teruggaan naar de betalers. Voorzitter, pertinente flauwekul. Of eigenlijk, wethouder Slegers, u vertelde niet de waarheid, maar u jekte een beetje. De inwoners van Zaanstad hebben voor zover wij weten dat we hier zitten, nog nooit de te veel betaalde heffingen van Zaanstad terug gekregen. Dit college laat de belastingbetaler liever dubbel betalen dan terug te betalen. Ook dit jaar is meer geld opgehaald voor het riool dan dat er nodig is en dat geldt ook voor de afvalverzameling.

De voorzitter: Interruptie van de heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. Kunt u uw bijdrage een beetje objectiveren? Want u gaat nu weer mensen beschuldigen die er en niet zijn, en er is gewoon een toezichthouder, de provincie, die controleert of wij kostendekkend werken. Nu gaat u zeggen dat er ergens geld verdwijnt waar de belastingbetaler te veel heeft betaald. Het hele verhaal van u klopt niet. Dus kom alstublieft ter zake en ook op een objectieve manier.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, misschien moet mijnheer Wit de stukken goed lezen. Er is een overschot binnengehaald op de rioolheffing en er is volgens mij 3 miljoen en 2 miljoen binnengehaald volgens mij op de afvalstoffenheffing. Dat is allemaal extra. Dat is geormerkt geld, dat hoort allemaal daar besteed te worden. Maar ik wil graag doorgaan, voorzitter, als u het niet heel erg vindt? Wij willen in dit verband nog even herinneren aan een amendement van onze partij samen met anderen ingediend. Daar is de behandeling van de begroting in 2019-22. In dat amendement werd gevraagd om 2,5 miljoen euro die vrijvielen uit de egaliseringsreserve van de riolen in vier termijnen terug te geven aan de terugbetaling van deze heffing aan de inwoners. Als we dat zouden doen, dan hoefden we vier jaar geen verhoging van de rioolheffing op te voeren. Maar nee, zei de meerderheid van de raad, inclusief mevrouw Pauw van ROSA, dat dat niet hoefde. Mijnheer Pauw, zeg ik.

De voorzitter: Zeg, laten we alstublieft het debat op een goede manier voeren. Dus maak het af.

De heer Van der Laan (POV): Nu probeert ook mijnheer Pauw voorkomen alsof hij zich zorgen maakt over de verhoging van de heffing. Dat is misleidende flauwekul, want als dat zo was, dan had u ja gezegd tegen ons amendement. De 2,5 miljoen moest per se naar de algemene reserve, want daar zou te weinig in zitten om te voldoen aan de normen van ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Ik herhaal het nog maar eens een keertje. Volgens mij ben ik al een jaar of tien bezig om te wijzen op de hoogte van de egalisatievoorziening en heb ik er ieder jaar weer op aangedrongen. Ook mede in het kader van het feit dat als je kijkt naar de lasten van de burger, dat juist de rioolheffing hetgeen is wat het hoogste is relatief gezien ten opzichte van de OZB en de afvalstoffenheffing. Dat is ook dit jaar weer het geval. Ik heb het bij de bespreking in het Zaanstand Beraad ook aangeroerd, wij zijn de hoogste Nederlandse gemeente inzake de rioolheffing, 284 euro en 41 cent.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, vroeger mocht je gewoon je zin afmaken. Dat is ook een beetje raar. Voorzitter, ik ga gewoon even opnieuw. Nee, de 2,5 miljoen moest naar de algemene reserve, want er zou te weinig in zitten om te kunnen voldoen aan de normen van het weerstandsvermogen. Waarom zat er te weinig in die reserve? Omdat er toen al te veel werd uitgegeven. Onzinsubsidies waardoor tekorten in de reserves ontstaan. Dit proces, ondanks jarenlange waarschuwingen, blijft doorgaan. We zien het al aankomen in de voorjaarsnota. Het meerjarentekort van vele miljoenen, terwijl de effecten van de coronacrisis hier nog niet eens in zijn verwerkt. Dus het belooft, het wordt een spannend jaar, voorzitter. Wij hebben zo maar het idee dat we deze wethouder nog heel vaak hierover gaan spreken. Tot zover.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank u, voorzitter. We hebben het over een politieke keuze. Ik heb geleerd toen ik raadslid werd dat dit een keuze is. Wij gaan een soort buffer aanleggen waardoor jaren met hogere kosten niet direct tot een tariefsverhoging leiden en jaren met lagere kosten weer tot tariefsverlaging. Nee, we houden een buffer aan dat we het tarief stabiel kunnen houden. Als wij dat niet meer willen, die buffer, dus dan gaan we straks misschien ook fluctueren in het tarief, als we dat niet meer willen, dan gaan we dat toch gewoon als raad corrigeren? Maar daar moet je niet het college op aanvallen. Dat is onze keuze.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): De heer Slegers heeft van de week in het beraad gezegd dat we dat geld teruggeven aan de bewoners en dat doen we dus niet. Dus dan kan je wel zeggen: het is onze keuze. Nee, het is mijnheer Slegers zijn keuze om ons verkeerde informatie te verschaffen. Zo simpel is het gewoon.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Wat heerlijk, hè, dat we weer kunnen debatteren. Dat is één punt. Daar gaat de heer Slegers helemaal niet over. De heer Slegers kan hooguit een voorzet doen, ons laten aangeven: joh raad, jullie kunnen kiezen om dit te doen. U moet niet ook nu de heer Slegers iets in de mond leggen waar wij over gaan. Ik moet dat steeds herhalen.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Nee, het gaat erom dat als een wethouder zegt dat dat gebeurt en het gebeurt niet, dan is dat niet waar. Wat er nu gebeurt is dat we veel meer geld binnenhalen, wat ik net al zei, 3 miljoen op de één, 2 op de ander, dat is 5 miljoen. Dat is belastinggeld van die betaler die nu, ondanks dat we 2 miljoen extra binnenharken, ook volgend jaar nog weer eens een keer een afvalstoffenheffingsverhoging voor zijn kiezen krijgt, want die gaat volgend jaar omhoog. Ik weet even het percentage niet uit mijn hoofd. Maar als je 2 miljoen extra binnenharkt, dan is het toch eigenlijk niet te verkopen dat je dan het jaar erop de afvalstoffenheffing ... Want u zegt met die riolering: ja, dat is fantastisch. Maar ondertussen hebben we nog steeds dat geld wat we daar hebben opgehaald niet terug verdeeld door te zeggen: we gaan kijken of we die alleenwonende mensen die het nu ook heel slecht hebben, niet de volle pot laten betalen zoals mensen die ook met zijn zevenen wonen. We gaan dat teruggeven en we gaan zorgen dat daar wat schot op komt.

De voorzitter: De heer Wit, kort.

De heer Van der Laan (POV): Dat zou natuurlijk mooi zijn.

De voorzitter: Dan hebben we volgens mij de argumenten gewisseld.

De heer Van der Laan (POV): Ik zeg niet dat dat de schuld is van uw wethouder.

De voorzitter: De heer Wit heeft het woord.

De heer Van der Laan (POV): Het is de schuld van de wethouder dat hij dingen zegt die niet kloppen.

De heer Wit (CDA): Dank u voorzitter.

De voorzitter: De heer Wit heeft het woord.

De heer Wit (CDA): Nogmaals, wij gaan erover of wij een buffer aanleggen of niet. Wij gaan over het budget. En twee, u moet ook niet verschillende heffingen nu in elkaar gaan weven. Al die heffingen moeten opzichzelfstaand kostendekkend zijn. Als je daar niet goed mee omgaat, dan krijg je een tik op je vingers. Wij zijn verantwoordelijk. Als wij dat niet meer willen, gaan wij het doen. Zo bent u altijd ook. Dus nu ook niet naar het college wijzen, naar uzelf kijken.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ik wil dan nog wel zeggen, als je dan kijkt naar de jaarrekening en je zegt: we hebben 1 miljoen over. Ik hoorde van de week ... Mijnheer Van Haasen, mag ik hem van u pikken? Jawel, hè? Mijnheer Van Haasen zei: als je dat hebt en je hebt 5 miljoen ter beschikking en je zegt nu, ik ga dat niet terugbetalen. Als je dat wel terugbetaalt, dan zijn ook je cijfers heel anders, want dan heb je niet 1 miljoen over, maar 4 miljoen tekort. Het is namelijk geoormerkt geld. Dus nou ja, maar wat doen we er nu mee? We hebben het niet terugbetaald en we bouwen geen goede reserves, want we gaan volgend jaar die kosten weer ophogen. Dus wat ... Dat kan je niet maken met belastinggeld.

De voorzitter: Goed, volgens mij wilde de heer Van Haasen nog het woord, maar dat weet ik eigenlijk niet zeker. Als het niet zo is, dan kunnen we volgens mij dit debat afronden.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, ik heb weinig aanvullingen hierop. Maar wat ik nog even wil benadrukken, dat ondanks dat er gewoon 2, 3 miljoen te veel afvalstoffenheffing wordt opgehaald, dat het tarief met 5,7 procent extra verhoogd wordt. Ik vind dat gewoon schandalig veel. Terwijl dat geld is van de burgers, hè? Dat geld hoort terug te gaan. Er staat zelfs, ik kan hier citeren op een stuk wat ik op de website van het Rijk heb gevonden: "Heffingen, dit zijn rechten, tarieven en leges. Bijvoorbeeld rioolheffing, een kaartje voor het gemeenschappelijke zwembad en de kosten van een paspoort. De gemeente kan hier alleen de totale kosten vergoed krijgen die ze gemaakt heeft." De totale opbrengst van deze heffing mag niet meer zijn dan de totale kosten wat de gemeente ervoor betaalt. Dus die miljoenen die te veel zijn, die mogen ze niet te veel hebben. Dus die moet gewoon terug. Als je dat teruggeeft, hebben we geen miljoen over, of miljoen en nog een paar centen, maar dan hebben we gewoon te kort. Dus hoe kan je nou in godsnaam een streep onder de jaarrekening zetten en zo van: nou, dat hebben we goed gedaan, jongens. Nee we hebben het helemaal niet goed gedaan.

De voorzitter: Korte reactie nog van de heer Wit en dan sluiten we dit debat af.

De heer Wit (CDA): Volgens mij, kostendekkend wil niet zeggen dat je ieder jaar op iedere cent moet afrekenen. Je mag een buffer aanleggen, zo is dat altijd gegaan. U zegt zelf, het is geoormerkt geld, dus het

verdwijnt niet in de Zaan. Het is geormerkt geld, volgend jaar wordt dat weer gebruikt voor die rioolwerkzaamheden die in Zaanstad enorm zwaar zijn. Er is geen gemeente bijna in Nederland waar zo zwaar, waar het zo moeilijk is om riool aan te leggen.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, ik heb dat nagekeken. Ieder jaar dat wij hier aan de riolen in onze slappe grond werken, waar we dus dat vele geld voor nodig hebben, ieder jaar wordt er rond de 87 tot 90 procent gedaan wat er van tevoren begroot is. Daarom houden we dus ieder jaar geld over. Ieder jaar. Dit jaar hebben we zelfs geld overgehouden omdat we die riolen goedkoper hebben kunnen restaureren als dat er van tevoren gedacht was. Maar het blijft gewoon dat we ieder jaar, jaar in jaar uit – ik heb tot vijf, zes jaar teruggezocht – ieder jaar houden we geld over van het riolen.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

De heer Van Haasen (PVV): Als je dan op een gegeven moment een spaarpotje hebt van 2,5 miljoen en dat geld dan ...

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, voorzitter, een korte interruptie, want ik begrijp ...

De heer Van Haasen (PVV): Hallo.

De voorzitter: Mevrouw Onclin heeft het woord. Die heeft een interruptie.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Dank u wel, voorzitter. Want ik begrijp deze discussie niet helemaal. Want volgens mij heeft de heer Wit gelijk en worden wij door de provincie gecontroleerd op rechtmatigheid van dit soort zaken en vind ik het dus eigenlijk een beetje bijzonder dat we er hier nog een inhoudelijke discussie over voeren.

De voorzitter: Goed, volgens mij zijn de argumenten wel gewisseld en kunnen we daarmee dit debat afsluiten. Want ik hoor nu veel herhaling van argumenten, dus ik denk niet dat het nog nodig is. Is er nog een nieuw argument? De heer De Laat, is het echt nieuw? Want anders dan sluiten we ... Heel kort uw reactie.

De heer Van Haasen (PVV): Ik mag gewoon mijn zinnen niet afmaken hier.

De heer De Laat (GroenLinks): Ik wil mijn oorspronkelijke bijdrage samenvatten in drie punten. Eén, complimenten aan de opstellers vanwege de leesbaarheid van deze jaarrekening. Twee, we hebben nog wel een grote weg te gaan op de indicatoren, want daar hebben we een discussie gehad over in het Zaanstad Beraad. En drie, we hebben ook een grote discussie gehad over de jeugdzorg waar we ons zorgen over maken en we gaan daar de komende tijd flink over praten. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Raa, kort.

Mevrouw Raa (Partij voor de Dieren): Ja, ik had ook nog een korte reactie. De jaarstukken zijn correct, maar ook wat onvolledig. Dierenwelzijn, duurzaamheid, klimaatverandering, ze worden niet benoemd, maar concrete cijfers ontbreken. Dus wat de heer De Laat ook al zegt, de CO2-indicator loopt hopeloos achter. Hoe kan de raad het college controleren op basis van data uit 2017? We vermoeden dat die cijfers niet zo gunstig zijn en juist daarom kunnen we niet voor de jaarstukken stemmen. Dank u.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel, voorzitter. We vinden het een duidelijk jaarverslag. Dank daarvoor. We zien dat de jeugdzorg er flink uitsteekt. We moeten wel zeggen dat bij meerdere gemeentes dit opvalt en hoge kosten zijn met betrekking tot jeugdzorg. De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de Wmo, jeugdzorg, maar ook op alle andere onderdelen. Vooral in 2020 schatten wij in dat deze kosten zullen oplopen naar aanleiding van het aantal meldingen en zorgen die binnenkomen bij de jeugdzorg. Daarom willen wij de wethouder meegeven om hier goed op voorbereid te zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij over naar het volgende onderwerp op de agenda. Bent u daarmee akkoord? De heer Pietersma wil nog reageren. Toch nog.

De heer Pietersma (PvdA): Nee, niet op de jaarrekening, voorzitter. Maar nou u overgaat naar het volgende onderwerp, ik keek nog even terug naar de agenda zoals we die hadden. Vermoedelijk zult u zeggen: de raad gaat over zijn eigen orde. Maar er stond om tien uur afsluiting van deze raadsvergadering op de agenda gevolgd door een Starleaf-stemming. Ik schat zo in dat we dat binnen afzienbare tijd niet gaan redden. Dus ik wil eigenlijk graag in de vergadering voorleggen hoe wij en op welke manier wij dat dan vanavond gaan doen. Want mocht het zo zijn dat u denkt met een quorum hier door te vergaderen tot één uur, twee uur, dan verlaat ik nu de vergadering en dan stem ik thuis.

De voorzitter: Ik denk dat het wijs dat we proberen, we vergaderen altijd tot elf uur, dat we tot elf uur de debatagenda zo ver mogelijk afmaken. Dat betekent dat we een andere keer de stemming moeten doen. Zo gaat het, zo zal het gaan. Dus ik stel voor dat we nu gewoon doorgaan tot elf uur. Dan beëindigen we deze debatvergadering en dan zal er op een ander moment moeten worden gestemd. Ja? Dus we gaan nu door. We kunnen heel lang hierover debatteren, maar dat gaan we niet doen. Want het is geen ordevoorstel. Als het een ordevoorstel is, hoor ik het, maar anders doen we het gewoon zoals we het altijd doen, tot elf uur vergaderen. Ordevoorstel? De heer De Laat.

De heer De Laat (GroenLinks): Ik wilde alleen even weten of we vandaag niet over rekeningen moeten stemmen vanwege allerlei deadlines. Als dat niet zo is, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: Volgens mij, ik zie 15 juli moet de jaarrekening ingeleverd zijn, denken wij. Werkom gaan we nu gewoon, hun zienswijze kunnen we in ieder geval de discussie voeren.

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja? En anders gaan we kijken of we op zo kort morgelijke termijn toch kunnen stemmen, maar dat hoeft niet gelijk volgtijdelijk op dezelfde dag. Ja?

Zienswijze en begroting Werkom 2021

De voorzitter: Dus we gaan nu door met de discussie over het raadsbesluit Zienswijze begroting Werkom 2021. Wie wil daarover het woord? We doen de twee amendementen in één keer, dat kan de boel wat versnellen. Mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ik kan inderdaad heel snel zijn, want in het amendement hebben we gelukkig heel veel mede-indieners, waarvoor dank. We hebben pasgeleden

inderdaad de begroting behandeld. Die cijfers waren niet erg up-to-date wegens de cijfers van de coronacrisis die er niet bij waren. Daarbij is toen ook al verklaard dat er eind dit jaar een beleidskader komt en die gelegenheid willen wij aangrijpen om een grondige analyse te maken van hoe Werkom te werk gaat en wat er aan de hand is. Want in de bijeenkomst van gister hebben we ook nog nadrukkelijk door de directeur gehoord dat het aantal Wsw'ers, dat neemt af. Dat zal geleidelijk steeds meer afnemen, daar komt een kantelpunt. Hoe zullen we daarmee omgaan? Wij willen in dit amendement dat er een passage toegevoegd wordt, dat voordat het beleidskader wordt vastgesteld, dat er echt een grondige analyse komt naar alle aspecten van de arbeidsmarkt, van de Wsw'ers et cetera, et cetera. Wij hopen als raad daar ook in meegenomen te worden. Dat is kortom de inhoud van dit amendement waar we gelukkig al heel veel steun voor hebben ontvangen. Dank. En dan wil ik tegelijkertijd toevoegen inderdaad, het amendement van het CDA over het verdienvermogen. Ja, wij willen nou juist die analyse heel breed en al niet van tevoren iets zeggen over wel of geen verdienvermogen. Dus daar zullen wij niet voor stemmen. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, voorzitter, volgens mij ... Ik ben heel even hardop aan het nadenken, het was voor mij ook een lange werkdag. Hebben wij de Octant nu wel of niet in stemming gebracht?

De voorzitter: We hebben nog niks in stemming gebracht.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Dan moeten we die wel vanavond behandelen, want daar zit een deadline aan op de rechterlijke uitspraak en volgens mij redden we dat niet als we die vanavond niet doen.

De voorzitter: Nee, dus de stemmingen die nog openstaan. We zullen dat even checken, dank u wel. Maar we gaan nu even door met dit onderwerp en ondertussen checkt de griffie wat er nog aan besluiten moeten worden genomen vandaag. We gaan door naar de heer Westerhof en dan de heer Hartog.

De heer Westerhof (CDA): Dank u wel, voorzitter. Wij dienen de motie van GroenLinks mede in en daarnaast hebben we dus een motie over het verdienvermogen. Daarover heb ik dan een inbreng, want ik wil vooropstellen dat we als CDA-fractie de maatschappelijke baten die Werkom bewerkstelligt enorm waarderen. Het zijn meetbare resultaten die van groot belang zijn voor onze samenleving. Zeker in de huidige onzekere tijd is het belangrijk dat Werkom ook in de toekomst als organisatie goed kan blijven functioneren. Bekostiging van Rijk en gemeente zullen daar altijd onmisbaar in blijven. Daarom vinden we het zorgelijk dat we in de komende jaren wederom de tekorten zien oplopen, want de financiële middelen zijn nou eenmaal schaars. Tijdens het Zaanstad Beraad bleek dat er al enorm naar de uitgavenkant van Werkom wordt gekeken en dat is belangrijk, dat ondersteunen wij ook. Maar ondanks alles zien we telkens weer die tekorten oplopen, ook nu staan ze er weer voor de komende jaren. Ja, nu dan door afname van Wsw-werknemers, maar dan blijft er wat ons betreft toch wel een optie die we nog zouden moet onderzoeken en die je zou kunnen toevoegen aan het beleid, en dat is om nog beter te kijken naar dat verdienvermogen of verdienmodel. Dat verdienvermogen is natuurlijk niet één op één hetzelfde als in een commercieel bedrijf. Je hebt naast de producten en diensten met hun tarieven ook rekening te houden met wat het personeel met hun specifieke achtergrond aankan. Toch is dat verdienvermogen er nu ook al, maar in de huidige begroting missen wij duidelijk inzicht in dat verdienvermogen. Ook is er wat ons betreft onvoldoende reflectie op eventueel mogelijke uitbreiding van het verdienvermogen. Gisteravond tijdens de duidelijke presentatie door de directeur van Werkom aan de raad van Purmerend, werd mij duidelijk dat het goed zou zijn om dit in de zienswijze aan de orde te stellen en daarmee het onderwerp nog wat meer op de agenda van Werkom te zetten. Te meer omdat, toen ik haar

daarnaar vroeg, haar reactie was dat ze het een interessante gedachte vindt. Daarom zouden wij dit onderwerp via dit amendement graag in de zienswijze terug willen zien. Tot zover, dank u.

De voorzitter: De heer Hartog.

De heer Hartog (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij mevrouw Mathkor, maar ik wil er nog aan toevoegen dat daarin meegenomen kan worden dat uit het experiment met de Participatiewet met een aantal gemeenten, waar in de NRC gister een stuk over stond. Het Centraal Planbureau zegt dat een strengere aanpak niet helpt en dat ontheffing van de sollicitatieplicht niet leidt tot minder uitstroom naar werk. Ik wil dan wel verzoeken – dat raakt Werkom ook, de werkwijze van Werkom – om die uitkomsten van dat experiment daarin mee te nemen, zodat we ook die weg op kunnen gaan. Daar kan ook nog uitkomen dat het misschien een goedkopere werkwijze oplevert. Wat het verdienmodel betreft denk ik wel dat we het ruimer moeten nemen dan dat en ik vind het logisch om dat in het nieuwe beleidskader wel mee te nemen. Maar ik vind het nu niet nodig om daar een apart amendement voor te steunen. Ik ga ervan uit dat dat meegenomen wordt. Tot zover.

De voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

Mevrouw Köseoglu (PvdA): U kijkt me aan alsof u toch het liefst heeft dat ik niets zeg, maar ik ga toch. Dus ik hou het heel erg kort. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Mathkor. Ik durf het bijna niet, maar ik ga het toch doen. Ik heb een korte vraag aan de heer Westerhof. Het verdienmodel. Want u zegt: het is toch iets anders dan commerciële bedrijven. Maar hoe moeten we het dan voor ons zien? Want verdienmodel is eigenlijk, ze gaan eigenlijk een soort detachering, zo moeten we dat een beetje zien. Dan ga je toch een beetje met geld van de overheid een soort van concurreren met het bedrijfsleven. Moet ik het zo voor me zien? Daarnaast nog: hoe ziet u dan het verdienmodel, in hoeverre past dat dan in de doelstelling van Werkom? Namelijk mensen begeleiden naar werk. Dank u wel.

De heer Westerhof (CDA): Mag ik daarop ...?

De voorzitter: De heer Westerhof.

De heer Westerhof (CDA): Dank u, voorzitter. Nou, Werkom is natuurlijk in feite al een verdienmodel, want investeringen komen terug, er moet een sluitende begroting zijn. Maar wij denken dat je dat verdienmodel kan uitbreiden. Het gaat niet alleen maar om de maatschappelijke baten die Werkom heeft, want die zijn er natuurlijk heel duidelijk, maar het gaat er ook om dat Werkom in zich een gezonde organisatie is. Als we zien dat begrotingen niet sluitend meer zijn, dat de exploitatie niet sluitend is, dan denk ik dat je daar moet kijken hoe je dat dan wel sluitend krijgt. Dan is het natuurlijk altijd fijn om bij de overheid aan te kloppen om meer bijdrage, maar je zou ook eens kunnen kijken naar: wat kan je als organisatie zelf doen om die exploitatie sluitend te krijgen? Daar gaat het eigenlijk wat ons betreft om als het om verdienvermogen gaat.

De voorzitter: De heer Hartog.

De heer Hartog (SP): Ja, ik ben het eigenlijk wel eens met mevrouw Köseoglu om hier kritisch over te zijn. Want een verdienmodel kan ook betekenen dat de gemeente extra subsidie moet geven en ik denk dat het die kant op gaat. Omdat je ook ziet, als je in het totale plaatje kijkt van de werkzaamheden voor de Participatiewet en de re-integratie, dat daar bezuinigingen op te halen zijn als je meer focust op mensen die echt kansrijk zijn en minder op mensen die arbeidsongeschikt zijn of vanzelf wel uit eigen kracht een baan

vinden en minder gaat handhaven. Dus in dat totaal moet het afgewogen worden, niet alleen in de begroting van Werkom.

De voorzitter: Ik schors één minuut de vergadering vanwege een kleine plaspauze.

Schorsing

De voorzitter: Wij kunnen de vergadering heropenen? Het woord is, wie wilde nog het woord? Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter, want ik begrijp de discussie niet helemaal. Volgens mij vraagt het amendement van het CDA vooral gewoon om de manier waarop Werkom omzet genereert extra in kaart te brengen op het moment dat we het over het beleidskader gaan hebben. Volgens mij zei mijnheer Hartog net al dat hij verwacht dat dat meegenomen wordt door Werkom. Dat is eerlijk gezegd ook een beetje de verwachting van de VVD, maar daarmee kan het wat ons betreft geen kwaad om die verwachting nog een keer expliciet op papier te zetten, omdat wij wel van mening zijn dat het wel vrij essentieel onderdeel van de discussie is die Werkom ook zelf met ons aan wil gaan. Maar ik hoor daarin graag nog de mening ook van de wethouder.

De voorzitter: De wethouder heeft het woord.

De heer Krieger (wethouder): Nou voorzitter, ik wil even gelijk me richten op mevrouw Onclin. Ik denk dat we even goed onze rollen in de gaten moeten houden die we bij Werkom vervullen. Ik doe mijn reactie ook even mede namens collega Groothuismink. U weet dat ik Werkom vertegenwoordig in de rol van eigenaar en mevrouw Groothuismink in de rol van opdrachtgever. Ik ben het met mevrouw Mathkor eens dat het beter is om het te betrekken bij het brede perspectief. Het college omarmt overigens de breed ingediende amendement om de raad daar volop bij te betrekken. Het amendement van het CDA gaat al heel erg diep in op de bedrijfsvoering van Werkom zelf, waar Werkom ook voor verantwoordelijk is. Ik zou me best kunnen voorstellen bij die brede benadering dat dat aan de orde komt, maar om het zo specifiek te doen, dan gaan wij volgens mij iets doen wat niet helemaal past bij onze rol richting Werkom. Daar wil ik alleen voor waarschuwen. Dus wij ontraden het amendement van het CDA en wij omarmen het andere amendement. De aspecten die in het amendement van het CDA genoemd worden, die worden meegenomen bij het amendement zoals het ingediend is.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Want het enige wat ik daar niet helemaal aan begrijp is, volgens mij vraagt Werkom ook juist om met ons die discussie aan te gaan als we het gaan hebben over de keuze om te accepteren dat Werkom krimpt, of te gaan investeren om het huidige bedrijf in stand te kunnen houden. Volgens mij is het helemaal geen onterechte vraag vanuit de raad aan Werkom om dan ook iets meer inzicht te geven over hoe zij hun omzet tot stand laten komen en waarom dat dan met de huidige groep niet meer mogelijk zou zijn. Dus het is zeker niet de bedoeling om op de stoel van Werkom te gaan zitten als het gaat over de uitvoering, maar ik vind het geen onterechte vraag dat als Werkom met ons in gesprek wil over hele strategische keuzes over wel of niet krimpen, dat de totstandkoming van omzet wel degelijk onderdeel van het gesprek is.

De voorzitter: De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Ja, een korte reactie daarop. In het Zaanstad Beraad heeft mevrouw Van Dalen – die ik vanavond moet vervangen omdat ze ziek is, wat jammer is, want ze kan dit beter dan ik – maar in ieder geval, die heeft aangegeven: het is natuurlijk ook een begroting waar wij een zienswijze over geven vanavond die gebaseerd is op een arbeidsmarkt die al niet meer bestaat. We weten ook niet hoe die er de komende tijd gaat uitzien. Dus ik vind het ook een beetje, misschien overvragen van Werkom op dit moment van ons om te zeggen: hoe gaan jullie dat precies allemaal doen? Terwijl wij zelf met een beleidsarme voorjaarsnota komen, omdat we ook niet weten wat volgende maand op ons wacht. Dus ik zou daar wat terughoudend in zijn. Wij zijn niet voor dat amendement in ieder geval.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik praat ook even namens mijn partijgenoot Simone van Otterloo, die samen met de heer Westerhof, mevrouw Mathkor en portefeuillehouder Groothuismink gister bij die bijeenkomst was. Dus daar zijn hele andere zaken ook gewisseld die wel relevant zijn voor dit debat, lijkt mij. Daarom ook wel echt vanuit ons de steun voor het amendement van het CDA, want het is heel goed om met elkaar – en dat wordt dus ook opgeroepen – op die manier naar Werkom te kijken.

De voorzitter: Goed. Daarmee is denk ik dit debat afgerond. We hebben even overlegd en gekeken naar wat er precies ons te doen staat. Het is toch echt wijs, omdat er een aantal besluiten op staat die vandaag moeten worden genomen, om wel de besluitvorming te doen. Het voorstel is om nu de debatagenda ... O ja, we moeten hier nog wel even melden dat er een gewijzigd amendement, dat hadden we denk ik al gedaan, bij de jaarrekening op amendement C. Nieuw gewijzigd? Oké. Die is ingediend en die is ook weer gewijzigd. Dus die moeten we wel even, dat moeten we eerst even arresteren dat die dus nu gewijzigd is en dat u die kunt vinden op RIS. Dat is één. Twee is dat wij voorstellen om nu over te gaan tot de stemming en daarmee deze raadsvergadering te sluiten en dan de debatagenda, dus de punten die er nu nog op staan, amendement is de visie op sport en de moties vreemd, die komen dan de volgende keer terug. Dat is het voorstel om nu zo te doen, daarmee hebben het meest ordentelijk gedaan. Dus het voorstel is om nu deze vergadering, dan de beraadslagingen en de debatagenda en daarmee de fysieke raadsvergadering te sluiten. We zien u zo terug digitaal.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 2 juli 2020

Griffier

Voorzitter